

Tardoskeddi HÍRMONDÓ

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XIV. évfolyam | 1. szám | 2010 április

Ára: 0,50 €

Kellemes
húsvéti ünnepeket!

Túrmezei Erzsébet:

Feltámadt

Egy édes titkom van nekem.
Fénnyel betölti életem,
mosolyra nyitja számat
a Megváltó feltámadt!

Nem, nem maradt a sír ölén.
Ujjongok az örömtől én,
hisz nem vagyok árva.
Nincs többé sírba zárva.

Velem van nappal, éjjelen.
Mindig velem, mindig velem.
Az úton Ő vezérel
oltalmazó kezével.

Virágok illatozzatok!
Húsvéti tiszta fény ragyog
elűzve minden árnyat:
a Megváltó feltámadt!

Mi kérdeztünk,

A POLGÁRMESTER VÁLASZOLT

Ing. Tóth Marián, polgármester beiktatása óta eltelt pár hónap. Szerettük volna megtudni, milyen lépések, munkálatok történtek a falu életében ez idő alatt.

Polgármester úr a tél folyamán Tardoskedd több részén árvízvédelmi munkálatok mentek végbe. Pontosan milyenek?

Beiktatásom után rögtön foglalkozni kezdtünk az árvízvédelmi munkálatokkal. A képviselő-testület mellett működő Környezetvédelmi bizottság és az Építészeti bizottság nagy mértékben vette ki a részét a munkálatokban, ugyanis a gyakori terepfelmérés és analízisen kívül fontos szakmai tanácsot látta el a döntéshozókat. Ami magát a munkálatokat illeti, a Munkaügyi hivatal érsekújvári kirendeltsége által (ahogy már a TKTV-ben informálva voltak a lakosaink) március 1-től 7 lakosunk lehetőséget kapott dolgozni - az árkok, folyók tisztítását végzik. Jelenleg munkálatok folynak a Vasúti úton, lesz tennivaló a Hollý, ill. a Kertész utcákban is, de további számos utcánk gondban van a vízelvezetéssel, amit szintén oldani fog kelleni. A megoldás viszont csak összefogással lesz belátható időn belül tapasztalható, éppen ezért szeretném megkérni lakosainkat az együttműködésre, segítőkészségükre. Kihasznlom az alkalmat és felhívom minden kedves lakos figyelmét, hogy 2011. április 30-án 8.00 órai kezdettel a Föld napja alkalmából az önkormányzat indítványozására

nagytakarítást szervezünk, amellyel bizonyítani szeretnénk az összetartást, a természet iránti tiszteletet és a saját környezetünkhöz való jóindulatot. Kérek mindenkit, aki tud,

re jutottunk, hogy azt a hibát, amit elkövetett az előző vezetőség, helyre kell hozni. Így ismertetni kellett lakosainkkal a faluközpont tervezetét. Mindannyiunkat érint ez

A revitalizáció során a legnagyobb változásokon a templom körüli tér fog átmenni

jöjjön el. Bővebb információt a www.tvrdosovce.sk, ill. a község információs tábláján olvashatnak.

A képviselő-testület márciusi ülésének egyik fő pontja a község központjának revitalizációja volt. Miért volt szükség ennek megtárgyalására, hiszen a munkák már zajlanak?

Igen, igaz hogy a munkálatok már javában folynak, közösen a képviselőinkkel viszont arra a megegyezés-

a projekt, ezért a szakemberektől szerettem volna hallani, mit is takar ez a tervzet. Ez a változás nem rövid távra szól. A legnagyobb változásokon a templom körüli tér fog átmenni, kibővül a templom körüli sétáló járda, ezáltal leszűkül az út, a parkolási lehetőségek korlátozott számban lesznek, új zöldterületek keletkeznek és a régi mozi épülete előtt a buszmegálló leálló sávval lesz ellátva. Fontos tudni, hogy a templomtól a Štúr utcáig az útszakasz új aszfalt-

Április 30-án az önkormányzat indítványozására nagytakarítást szervezünk községünkben

burkolatot kap. A régi burkolat eltávolítását a falu a saját költségéből fizeti majd. Ezek a tényezők mindannyiunkat érintenek, hiszen közvagyonnal gazdálkodunk. Ellentétben az előző vezetőséggel én fontosnak tartom ezeket a tényeket a lakosokkal közölni.

Ismét felmerült a szennyvízelvezető-rendszer kiépítésének lehetősége Tardoskedden. Milyen lépéseket sikerült ezen a téren tenni?

A II. képviselő-testületi ülésén a képviselők elfogadták a szennyvízelvezető-rendszer kiépítésére vonatkozó pályázati kérvény beadványát. A pályázathoz több okmányra is szükség volt. A határidő szűkös volt, előkészületben pedig nem állt rendelkezésre szinte semmilyen okmány, ezért márciusban a kérvényt nem tudtuk benyújtani. Információink szerint újabb pályázat van készülöben, amelynek kiírása augusztusban kellene megjelenni a pályázatok közt. Jelenleg a tervdokumentáció kidolgozását szorgalmazzuk, ezúttal viszont szeretnénk bevonni a tervezetbe a kimaradt utcáinkat is, amelyek tulajdonjogi rendezetlenség miatt az előző kiírásba nem jutottak volna be. Egy ilyen volumenű projektnél nagyon sok ténye-

ző befolyásolhatja a pályázat sikerességét, így az elkövetkező időszakban még több alkalommal fogjuk mérlegelni a képviselőkkel, ill. a lakosokkal ezt a tervezetet.

Információim szerint a Tardoskeddi Hirmondó is változáson megy keresztül. Tudhatunk erről bővebben?

Így van. Úgy gondolom, egy újságnak, TV-nek, legyen az helyi vagy országos jellegű, információt és tényt kell közölnie. Fontosnak tartom, hogy a hír aktuális, időszerű legyen, kapjon helyet benne a közélet, a minket érintő események, érdekességek. Mivel mindennek pénzügyi vetülete is van, ezért a lap száma is csökkenni fog.

Húsvétra, a kereszténység legnagyobb ünnepére készülünk. Mit jelent az Ön számára ez az ünnep?

A keresztény egyházak tanítása szerint húsvét Jézus Krisztus feltámadásának és vele az emberiség megváltásának ünnepe. A mai kor embere is a maga módján éli meg az ünneppel kapcsolatos szokásokat. A mi családunk is fontosnak tartja a népi hagyományokat, ezért húsvéthétfőn közösen a fiammal meglátogatjuk a család női tagjait, akiket illatos vízzel locsolunk meg.

Végezetül engedjék meg, hogy Tardoskeddi Önkormányzata és magam nevében minden kedves olvasónak kellemes húsvéti ünnepeket kívánjak.

B.Sz.

ISMERJÉK MEG KÖZSÉGÜNK ÚJ KULTÚRFELELŐSÉT:

Mgr. Šípoš Csillát

Lassan 3 hónapja dolgozol kultúrfelelősként. Hogyan látod ezt a munkakört?

Tudom, hogy a kultúra mindig egy kicsit mostohagyermek, hiszen társadalmi értéket képvisel, de anyagi haszna nem igazán mérhető. A kultúra nem jó befektetés, mert nem tőkésíthető, mégis elmondható, hogy a közösséghez tartozás egyik legfontosabb eszköze. Feladata együttműködni a társadalmi és civil szervezetekkel, gondozni a nemzetiségi és kulturális hagyományokat.

Belépésed után rögtön bedobtak a mély vízbe, hiszen rövid időn belül meg kellett szervezned a tavaszi szünidei foglalkozásokat és a március 15-ei ünnepséget. Nehéz kezdet volt?

Nagy lendülettel kezdtem a feladatok megszervezésébe, mely a jó csapatmunkának köszönhetően színes programot biztosított a gyerekek számára. Az 1848/49-es eseményekről való megemlékezés az ünnephez méltóra sikeredett.

A Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Karán hungarológiát végeztél. Mit jelent ez pontosan?

A szak a magyar nyelv és kultúra (Közép-) Európában és a finnugor világban elfoglalt helyének kérdését helyezi a középpontba. Foglalkozik többek között a magyar nyelv és kultúra eredetével, a szlovák-magyar kulturális kapcsolatok kérdésével, a komparatiztika problematikájával, elemezve a kisebbségpolitika főbb kérdéseit is. A katedrán a tanítás nem csak szlovák nyelven folyt, hanem aktuális esetben magyar, cseh vagy lengyel nyelven is.

A kultúra soha nem állt tőled távol...

Igen, ez így van. Gyerekkorom óta szeretek színházba, előadásokra járni. Már alapsiskolásként rengeteget szerepeltem különböző rendezvényeken, szavaltam, táncoltam, versenyekre jártam. Tagja voltam a CSETT-nek, később a nagy sikerű helyi Vaska néptáncsoportnak. Jelenleg a Szemerényi Károly Magyar Tannyelvű Alapiskola mellett működő Szivárvány néptáncsoport vezetője vagyok.

Nemcsak kultúrfelelős vagy, de a könyvtárban is

dolgozol. A szervezetek szempontjából ez nem gond?

Igyekszem mindig úgy beosztani az időmet, hogy a nyitvatartás alatt a könyvtárban tudjak lenni, és onnan intézni, szervezni a dolgokat.

Milyen rendezvényeknek örülhetünk 2011-ben?

Április 15-én a Kicsi Hang versenklő együttes tisztelt meg minket műsorával. Színes program várja az érdeklődőket május 1-jén és gyermeknapkor egyaránt. Júniusban Az orosz-lánkirály musicalt mutatja be a tardoskeddi amfiteátrumban az Érsekújvári Rocksínpad. Reméljük, az idő kedvezni fog és sokan részt vesznek a nagyszerű előadáson, ami kicsiknek és nagyoknak egyaránt felejthetetlen élményt és jó szórakozást kínál!

Köszönöm, hogy szakítottál időt a beszélgetésre. További sok sikert kívánok a munkádhoz.

B. Sz.

FELHÍVÁS

Tisztelt Tardoskeddi Lakosok!

A Nyugat-Szlovákiai Villamosművek vezetősége értesítik Önöket, hogy az elmúlt időszakban egyre gyakrabban kaptak a fogyasztóktól olyan információkat, hogy konkurens cégek képviselői keresik fel őket, akik a Nyugat-Szlovákiai Villamosművek alkalmazottainak adják ki magukat, ill. olyan személyeknek, akiknek joguk van a Nyugat-Szlovákiai Villamosművek nevében eljárni. Az eddig szerzett adatok alapján ezek a **személyek hamis információkat terjesztenek** a villamosművekről, pl. hogy a Nyugat-Szlovákiai Villamosművek befejezte működését a szlovák piacon, vagy hogy a község más energiaszolgáltatótól fogja kapni az áramot. További hamis állítás, hogy ezek a személyek egy másik energiaszolgáltató alkalmazottainak adják ki magukat, és új szerződés aláírására akarják rábírní az embereket, és egyéb hasonló hazugságok.

Figyelmeztetjük lakosainkat, hogy ne hagyják magukat becsapni, ne dőljenek be a csalóknak, és ne hozzanak elhamarkodott döntést, amelyet később megbánhatnak.

BEMUTATJUK AZ ÚJ HIVATALVEZETŐT:

Mgr. Veres Juditot

Több mint 20 év után, amit az Érsekújvári Körzeti Hivatalban töltött, váltott és a helyi községi hivatal vezetője lett. Ez azért összetettebb munkakör, mint amit eddig végzett. Nehéz volt a kezdet?

Minden kezdet lényeges beilleszkedést is jelent. Az állami szervezet alkalmazotti posztja, valamint a községi hivatal hivatalvezetői munkaköre lényeges szakmai különbséggel jár. Ezzel tisztában voltam. Ez az új munkakör számomra szakmailag nagy kihívást és felelősséget is jelent. Kezdetől fogva arra törekszem, hogy megismerkedjem a teljes

hivatal munkájával úgy lakossági, mint pénzügyi, szociális és fejlesztési szinten.

Mire fekteti a legnagyobb hangsúlyt hivatalvezetőként? Mit tart elsődleges feladatának?

Tekintettel arra, hogy a községi hivatal alkalmazottainak soraiban változásra került sor, törekedni fogok arra, hogy a hivatalon belül megfelelő munkaköri viszony alakuljon ki, elősegítve ezzel a lakosokkal való közelebbi kapcsolatot, a jó kommunikációt és az ügyintézés magasabb szintre való emelését. Fontosnak tartom, hogy községünk lakosai érezzék, hogy a hivatal van

a lakosért, és nem a lakos a hivatalért.

Ön szerint hogyan működik jól és megfelelően egy községi hivatal?

A „jó” és „megfelelő” minden ember számára mást jelent. Számomra a szakképzett emberek alappillérek számítnak minden hivatalban. Hangsúlyt szeretnék fordítani arra, hogy a hivatal dolgozói minél több jól megszervezett iskolázáson vegyenek részt, elsajátítva a törvényadta változásokat, amelyeket a munkájuk folyamán pozitív irányba tudnak felhasználni.

A 2011-es év egyik legjelentősebb eseménye Szlovákiában a népszámlálás. Rendelkezik már a hivatal információkkal ebben a témakörben?

Igen, a népszámlálásra 2011. május 13-tól június 6-ig kerül sor. Ezen belül is meghatározó időpont május 20-a, éjfél. Községünkben 16 számlálóbiztos végzi majd a munkáját, akik május 13-tól május 19-ig házhoz viszik a kérdőíveket, természetesen a megfelelő utasítással. Május 22-től június 6-ig pedig megtörténik a már kitöltött ívek összesítése. Szeretném felhívni a lakosok figyelmét, hogy Szlovákia történetében először adatik meg a lehetőség, hogy elektronikus formában is kitölthetik a népszámlálási kérdőíveket. Ezzel is elősegítik a gyorsabb eredményhozást. Közelebbi információkat a község honlapján és a kábeltelevízióon keresztül szolgáltatunk.

Köszönöm, és további sok sikert kívánok az új munkájához.

Én köszönöm a lehetőséget. **B.Sz.**

ÜNNEPÉLY A LEGKISEBBEKNEK

*Egy új emberke, ki nem is beszél még,
Hogyan érti meg mosolyom beszédét?
Hogy érzi meg, - hisz csak egy éve ember! -
Hogy a szeretet szólítja szememben!
Ó milyen titok, milyen csodaszép ez!
Egy csöpp agy, mely még gondolni se képes,
A szeretetet már fel tudja fogni
S a mosolyra vissza tud mosolyogni!
(Sík Sándor)*

December 18-án immár negyedik ízben kaptak meghívást a községi hivatal ünnepi termébe Tardoskedd legkisebb polgárai és szülei, ahol kedves ünnepélyen köszöntötte őket községünk nevében Ing. Tóth Marián, polgármester, PaedDr. Mécsáros Iveta, képviselőasszony és Benkő Éva anyakönyvezető. A rendezvényre a 2010-ben született kis-

gyermekek kaptak meghívást és azok, akik 2009. decemberében jöttek a világra, és ezen oknál fogva még nem lehettek ott a tavalyi, hasonló jelleggel megtartott ünnepélyen.

A nagyobbacska érdeklődéssel figyelték a J. A. Komenský és a Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola diákjai által bemutatott rövid kultúrmű-

sort, a kicsik érthető módon végigaludták vagy végignézelődtek az ünnepséget. A műsor és a polgármester ünnepi beszéde után az emléklapok, virágok és ajándékok átadása következett a szülők és a kisgyermekek részére. A szülők emlékül erre a napra a község krónikájába is beírták nevüket. A kicsiknek jó erőt, egészséget kívánunk, nőjenek nagyra és legyenek belőlük becsületes és jó tardoskeddi polgárok!

Akiket köszöntöttünk: Baláz Lionel, Balogh Krisztián, Bencze Péter, Bencze Viktória, Benkő Liana, Bertič Leonard, Bihari Leonardo, Birkus Viktória, Blanár Zoltán, Bogdány Deborah, Brenkus Na-

tália, Buda Edina, Bugyik Edina, Cingel Zuzana, Csintalan Damián, Dikasz Vanessa, Döme Fabián, Ebeid Sahar, Farkas Jolana Annamária, Jaroš Laura, Jaššo Laura, Karácsony Sarah, Kovács Emily, Kóňa Oliver, Lakatos Sabrina, Lakatos Sofia, Levius Natália, Major Lenka, Nozdrovický René, Obertáš Laura, Pápay Alex, Petréc Alexa, Pintér Lara, Rafael Viktória, Rišňovský Dárius, Ruzsik Bence, Škuliba Dominik, Škuliba Éva, Šmida Alex, Szőke Valéria, Sztojka Santiago, Takács Tamara, Torác Mária Martin, Tornay René, Valáška Damian, Varga Nela, Varga Sofia, Vas Sofia, Zsilinszki Patrik

B.Sz.

MINDENT MEGTESZÜNK A RENDÉRT

Beszélgetés Borbély Rajmunddal,
a községi rendőrség parancsnokával

Rendőrpárancsnok úr, kérem röviden mondja el olvasóinknak, hogy milyen volt eddig a 2011-es év a közbiztonság és a bűnesetek szempontjából Tardoskedden!

Ami Tardoskedd közbiztonságát és a bűnesetek számát illeti, szeretném informálni Önöket, hogy 2011. január 1-től március végéig összesen 11 bűneset történt községünkben. Pontosabban 2 rablás,

3 gépjárműlopás, 1 gépjárműlopási kísérlet, 1 nemzetgyalázás, 1 rablással egybekötött lakásbetörés, 1 gyújtóanyaggal történő támadás és 2 rendbontással egybekötött támadás. Ezek a bűnesetek továbbítva lettek az Érsekújvári Járási Rendőrkapitányságnak. A községi rendőrség feladatai közé tartozik a különféle kihágások kivizsgálása, ezek közül a leggyakoribbak a csa-

ládi veszekedések, a szomszédviszályok, a közrend nem betartása, a vad szemétkerakatok, a vendéglőkben és közterületeken történő fizikai támadások, a balesetek esetén történő forgalomirányítás, a bírósági és végrehajtói értesítések kézbesítése és

a lopások. További gyakori esetek, amelyekkel foglalkoznunk kell, a kóbor kutyák és a vad szemétkerakatok problémája.

Ezért szeretnék megkérni mindenkit, hogy ezeket az eseteket jelentsék a községi rendőrségnek. Bár van szemétkerakotunk, az emberek ezt sajnos nem veszik tudomásul. Továbbra is a közterületekre hordják ki a szemetet, ahol ebből kifolyólag kisebb szemétdombok keletkeznek. Fontosnak tartom megemlíteni, hogy a községi rendőrség szorosan együttműködik a kerületi és járási rendőrkapitányságokkal, a bünyügyi és vasúti rendőrséggel, a kerületi és járási bíróságokkal és a végrehajtó hivatalokkal.

Javában folyik a község központjának felújítása. Mire ügyeljenek az ottlakók és a közlekedés résztvevői községünk ezen részén?

A község központjának felújítása kapcsán arra szeretném figyelmeztetni a lakosokat, hogy gépjárműveikkel ne parkoljanak ott, ahol már folynak a munkálatok, mert ezzel nehezítik a mechanizmusok problémamentes munkáját. A revitalizáció miatt egyébként az egyes útszakaszokon korlátozva lesz a forgalom és sor kerül utcák lezárására is.

Úgy tudjuk, még mindig vannak gondok a parkolásokkal. Igaz ez?

Igen, ez igaz. Főleg a járdákon és a közterületeken

FOTÓVERSENY

A Lucerna Polgári Társulás Nyitra megye önkormányzatával karöltve fotóversenyt hirdet profi és amatőr fényképészek részére, melynek témája:

MORVAY GYULA KÖLTÉSZETE ÉS AZ OBJEKTÍVEM

Minden résztvevő fényképész 12 fényképet adhat le, amelyeket a fent említett tardoskeddi költő adott verseihez készít el. Örömmel fogadjuk a téma mindennemű, a hagyományostól eltérő módon történő feldolgozását. Előnyben részesülnek azok a fotók, amelyek a környezetünket ábrázolják.

A zsűri minden vershez 1 fényképet választ ki, tehát összesen 12 győztes fotót, amelyekből egy 2012-es naptár készül el. A legjobb fotókból kiállítás nyílik.

Mivel a fényképek A3 formában lesznek kinyomtatva és kiállítva, fontos, hogy jó minőségben és megfelelő méretben azaz **4700x3500 dpi és jpg formában készüljenek el. A munkákat CD hordozón kell leadni, az alkotó nevével, e-mail címével, esetleg telefonszámával együtt.**

A fényképek leadási határideje: **2011. június 25.**

Eredményhirdetés: **2011. augusztusa**

Az alkotásokat a Szent István tér 5 szám alatt kell leadni.

Elérhetőség: www.lucerna-tvradosovce.com, tel.: 0905 733 477

A verseny valamennyi résztvevője egy naptárt kap ajándékba, a 3 győztes pedig értékes díjakban részesül.

lévő zöld övezetekben parkolnak sokan. A múltban ezeket a kihágásokat úgy oldottuk meg, hogy figyelmeztettük a tilosban parkolókat, de a jövőben ez pénzbeli bírsággal lesz büntetve. Ezen kihágások megoldására ún. papucsokat vásároltunk, amelyeket

Februártól új taggal bővült a községi rendőrség. Ki az új rendőr, és mit lehet róla tudni?

Igen, 2011. február 1-jével új taggal bővült a községi rendőrség, mivel emelkedtek a bűnesetek, és a rendőrök száma kevésnek bizonyult egy

nagyon bántó, hogy megjelent községünkben a kábítószer, amelyet elsősorban a fiatalok fogyasztanak. Itt szeretném felhívni a szülők figyelmét arra, hogy ügyeljenek a gyermekeikre, mert a közeljövőben nagyobb ellenőrzéseket fogunk végezni a vendéglőkben és a diszkókban, ahol a kábítószer- és az alkoholfogyasztást fogjuk ellenőrizni. A község beleegyezésével alkohol- és drogteszteket vásároltunk, amelyeket szeretnénk használni. Az említett ellenőrzéseket a járási rendőrkapitány-

ság tagjai is fogják végezni. Amennyiben az ellenőrzések során alkoholt találunk a kiskorúak vérében, akkor a szülő is meg lesz büntetve, és az árus is, aki az alkoholt árulta. A pénzbeli bírság elérheti a 33 €-t is. A fiatalkorúaknál csak az eladó és a szülő lesznek szóban figyelmeztetve. A drogoknál ez másként van. Aki fogyasztja, az 6 hónaptól 3 évig terjedő börtönbüntetésre számíthat, aki árusítja, az 3-tól egészen 12 évre is börtönbe kerülhet.

Bračo Szilvia

Bár van hulladéklerakotunk, az emberek továbbra is a közterületekre hordják ki a szemetet

használni is fogunk. Ezenkívül nagyon gyakori gond még a közlekedési jelzések nem betartása a Jednota Supermarket előtt, ahol 2 hely a mozgáskorlátozottak számára van fenntartva. Aki ezeket nem fogja respektálni, szintén büntetve lesz.

Mire hívná még fel lakosaink figyelmét?

A lakosokat elsősorban arra szeretném figyelmeztetni, hogy ne hordják ki a szemetet és ne szennyezzék közterületeinket azzal, hogy kiengeedik a szennyvizet az utcákra. Jó lenne, ha a kutyákat elkerített helyen tartanák, ahonnan azok nem tudnak kimenni, és nem kóborolnának a község területén. Az időseket arra kérem, hogy ne essenek áldozatul csalóknak, akik a villamosművek, a gázgyár alkalmazottainak, szociális munkásoknak vagy egyéb más személyeknek adják ki magukat, és pénzüsségeket csalnak ki tőlük. Az ilyen eseteket azonnal jelenteni kell a községi rendőrségnek vagy a 158-as telefonszámon.

ekkora községre. Az új rendőrt Szabó Dávidnak hívják, 25 éves és tardoskeddi lakos. Áprilistól 3 hónapos rendőri iskolázáson vesz részt Pozsonyban, és reméljük, hogy az iskola elvégzését követően jó szolgálatot nyújt majd lakosainknak. Mi mindenesetre minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy rend legyen Tardoskedden.

Miért éppen most bővítették a rendőrállományt?

Ahogy már említettem, jelentősen megnövekedett a bűnesetek száma, és szükség volt újabb községi rendőrré. 6 évvel ezelőtt ugyancsak 4-en voltunk, de a 4. tag elköltözött Tardoskeddről, és a nagy távolság miatt nem tudta végezni a munkáját. Ami azt jelenti, hogy 3-an maradtunk. Mi már régebben kértük, hogy legyen felemelve a községi rendőrök száma, de ezt az akkori vezetés nem tette lehetővé. Most jött el az idő, hogy bővüljön a létszám, mivel növekedtek a lopások, verekedések, a fiatal- és kiskorúak alkoholfogyasztása. Ami külön

ÚJ ELNÖK A NYUGDÍJASKLUB ÉLÉN

Komoly változással kezdte a 2011-es esztendő a helyi nyugdíjasklub, januártól ugyanis Hamar Mária személyében új elnöke van. Az előző elnök Vanya Lajos életkorára való tekintettel 13 év után lemondott tisztségéről és átadta helyét. Elnöksége alatt sikerült megvalósítania álmát, mégpedig azt, hogy Tardoskedden egy jól működő nyugdíjasklub jöjjön létre. A volt elnök arra is büszke, hogy a magyarországi (tatabánya-bánhidai, környei, szákszendei) nyugdíjasklubok-

kal szintén jó baráti kapcsolatot alakítottak ki, amelyeket a mai napig fenntartanak és ápolnak. Valamennyi tag nevében ezúton is köszönetet mondunk fáradhatatlan és kitartó munkájáért, amelyet a klub élén végzett. Nagyon jó erőt, egészséget kívánunk számára, hogy még sok időt tölthessen a klubban. Az új vezetőségnek ugyancsak sok sikert kívánunk, hogy folytathassák az elkezdett munkát.

(bsz)

A tavaszi szünet alkalmával a helyi faluházban színes, eseménydús program várt a gyerekekre, akik minden délután más-más elfoglaltsággal múlathatták az időt. A foglalkozásokon naponta 60 gyerek vett részt.

Az első nap a Siker Nyelviskola két kiváló lektora Mgr. Šafranko Csilla M. A. és Szegheő

ISMÉT TAVASZI SZÜNIDŐZTÜNK

deklódés az üvegfestés iránt volt. Számtalan szí-

ták a papírmassé technikát, mellyel díszes álarcokat alkottak. Közben – a fiúk nagy örömeire – Bogdány Balázs előadást tartott a horgászatról és az akvarisztikáról, valamint bemutatta, hogyan kell megfelelő módon akváriumot készíteni.

Az utolsó napon a gyerekek diafilm változatban nézheték meg a Hamupipőke és a 12 hónap című meséket. Ezt követően a farsangi bulié és a szórakozásé volt a főszerep. Mindenki bemutat-hatta, milyen álarcot, jelmezt készített a hét folyamán. Legnagyobb sikere a pénteki diszkónak és az arcfestésnek volt, de a csütörtöki játszónap is nagyon érdekesnek bizonyult. A gyerekeket minden nap meleg tea várta, édességet is kaptak, a Kelly étterem pedig a pénteki mókára ízletes fánkakat süített. Nagy köszönet illeti az önkéntes segítőköt is, akik minden nap segítettek a gyerekeknek a különféle

Laura interaktív angol délelőtti tartott. Az angolra nagyon dinamikus telt, a gyerekek angol nyelvű énekeket sajátítottak el, átismélték a már ismert szavakat, valamint új kifejezéseket és frázisokat is tanultak. Könyvekkel és poszterekkel egyaránt dolgoztak, majd színes faliújságot készítettek. A lektorok érdekes módszereket alkalmaztak, aktívan bevonták a gyerekeket a kommunikációba, akik aznap énekszóval búcsúztak.

A keddi nap az alkotás jegyében telt. Számos rajz, álarc készült, de a legnagyobb ér-

nes matrica került ki a gyerekek keze alól. A következő napon csoportokba tömörülve alkottak a kis nebulók. A legkisebbek szebbnél szebb koronákat készítettek, melyhez nem kellett más, mint színespapír, olló, ragasztó és persze némi fantázia. A többiek divatos ablakdíszeket kreáltak, melyeket haza is vihettek. Az ügyesebbek kipróbálhat-

A szünet negyedik napja a játékok és a szórakozásé volt. Nagyon népszerű volt az Activity és a Twister társasjáték. Zengett a terem a kacagástól és az énekszóktól.

tevékenységeknél. A tavaszi szünidő gyorsan elmúlt, de reméljük, hogy még több alkalommal találkozunk ilyen szép számban!

Mgr. Šipoš Csilla

FELHÍVÁS

Tisztelt Tardoskeddiek!

A **Szlovák Gázművek** felhívja mindazon háztartásban élők figyelmét, akik gázzal fűtenek, hogy **házaló árusok** jelentek meg a környéken, akik erőszakos módon, hamis állításokkal igyekeznek rávenni az embereket arra, hogy új szerződést írjanak alá a gázszolgáltatást illetően. A házalók a Szlovák Gázművek alkalmazottainak adják ki magukat, vagy azzal csapják be az embereket, hogy új szerződést kell aláírniuk a Szlovák Gázművekkel, mivel a vállalat egy másik céggel egyesült, ami nem fedi a valóságot.

A Szlovák Gázművek soha nem végezteti szolgáltatásait házalókkal! Ezért minden fogyasztónknak azt ajánljuk, hogy amennyiben házaló árusok keresik fel, győződjene meg arról, pontosan kikről van szó, és alaposan fontolják meg az ajánlatukat.

Ha bármilyen kétségeik vannak, hívják a Szlovák Gázművek 0850 111 363-as telefonszámát vagy a gázművek ügyfélközpontját, ahol szívesen segítenek mindenkinek.

BORBAN AZ IGAZSÁG - PRÁGÁBAN IS

Középiskolai tanulmányaidat az érsekújvári vendég-látói szakközépiskolában végezted. Miért esett erre az iskolára a választás?

A gasztronómia mindig érdekelt. Jómagam is szeretem a finom ételeket, elsősorban édesanyám ízletes, házi konyháját, a frissen sült, illatos kalácsot, amelyet készít. Talán valahol itt kezdődik a dolog. Úgy éreztem, ez az iskola megfelelő alapismeretekkel láthat el, amelyekre a későbbiekben építeni lehet. Úgy gondolom, ez sikerült is.

Bizonyára a középiskolában ismerkedtél meg a sommelier szakmával, és az első borászversenyeken is ebben az időszakban méretettél meg. Kinek, illetve minek volt ez köszönhető?

Mindenképp szeretném kiemelni Mgr. Felvydkiová tanárnőt, aki bevezetett a borok és a borászat világába. Neki köszönhetem, hogy ebben a szakmában érdekelt lettem, s meg is szerettem. A tanárnő a tanítási időn kívül is, szabadidejét feláldozva foglalkozott néhányunkkal. Sok mindent megtanultam tőle, amit ebben a szakmában tudni kell, viszont ekkor még gyakoripőben járt a dolog. Meg kellett tanulnom, hogy a tudás kamatoztatása mellett jól is érezzem magam a munkában, értem és igyam is a borokat.

Hogyan lehet ezt a szakmát tanulni? Autodidakta módon, könyvekből vagy megmérettetés kell hozzá?

A sommelier szakmát az elején nem lehet érteni, mert nem ismeri ki magát az em-

A Tardoskeddi Hirmondó következő riportalanya bizonyára nem ismeretlen az olvasók körében. Pár évvel ezelőtt többek között magazinunk, a szlovák „Nitrianske noviny” és a helyi kábeltelevízió által is olvashattunk, hallhattunk a határon innen és túli borászversenyeken való remekléséről. Bencze Ádám jelenleg Prágában tartózkodik, itt folytatja főiskolai tanulmányait, és Csehország egyik legnívósabb éttermében szolgálja ki a lehető legjobb szakmai tudása szerint vendégeit.

ber. Az elején nincs más hátra, mint elkezdni a források tömkelegében kutatni. Természetesen itt előfordulhat az is, hogy az ember meghátrál, s inkább hagyja az egészet. Sok könyvet olvastam, ismereteket gyűjtöttem, és ezekről beszélgettünk az iskolában, hogy megtudjuk az igazat a dolgokról. Ekkor már bennem volt egy erő, ami húzott és vitt előre, hogy olvassak, tanuljak, és vegyem komolyan a szakmát.

Mit adtak Neked a versenyek? Melyiket tartod a leg-sikeresebbnek?

A borászversenyek nagyon jó startot jelentettek a pályafutás építésében, mert megmutattuk az éttermekben, az éttermek vezetőinek, és sokan megismertek akkoriban. Szerencsésnek mondhatom magam, mivel – ahogy a mondás is mondja – jó időben voltam jó helyen. Olyan versenyeket nyertem, amelyek motiváltak a továbbiakban, mert ekkor erre volt szükségem. Nem emelnék ki egyet sem, mert mindegyiket komolyan vettem.

Ami viszont nagyon jól esett, az az utolsó versenyem volt a csehországi Brűnnben, a junior korosztályban. Ennek minden pillanatát kiélveztem.

Jelenleg Prágában a vendéglátóipari főiskolán tanulsz, és egy étteremben dolgozol. Miért éppen Prága?

Prága egy nagyon nehéz és komoly döntés volt, ahonnan nincs vissza út. Az ember lelkiállapota ilyen döntéskor nem egészen ideális. Velem sem volt ez másképp. Otthon kellett hagynom a családot és egy akkoriban négyéves kapcsolatot, ami – lekopogom – megtanult működni távúton is, és életem egyik legbiztosabb pontja lett. Ami a felvételt és az iskolába való bekerülést illeti, nem volt vészes, mivel a versenyeken elért sikereim sokat számítottak.

Jelenleg a 3. évfolyamban vagy. Milyennek találd a sulit, hogyan sikerült beilleszkedned (értem itt a nagyváros velejáróit, a nyelvet, s azt, hogy jól érzed-e magad itt)? Voltak a kezdetben nehézségek?

Miután idejöttem Prágába, az iskola sommelierje én voltam. Igyekeztek ellátni hasznos információkkal, megismertetni az itteni körülményekkel, ám mégsem éreztem magam teljesen jól. Valahogy mégis hagytam magam úszni az árral, és még inkább a beilleszkedésre és a cseh nyelv elsajátítására összpontosítottam. Mindez segített abban, hogy a sulis górkülményben menjem. Most a bakalár munkámon dolgozom. Az idő nagyon szűkös. A munkahelyemen egyre több feladatot

Egy exkluzív prágai étteremben dolgozom

kapok, és így egyre nehezebb hangsúlyba helyezni a dolgozat. A legnagyobb iskola számomra a munkahely.

Mesélnél a munkahelyedről?

Egy kis étteremben dolgozom, amely a legjobbnak mondja magát Csehországban. Mindössze hat asztal található itt és tizenöt személy befogadóképességű. Minden este teltház van. Az étterembe nehéz bejutni, asztalt kapni nálunk sokszor nehezebb, mint Coca Colát Kubában (mosolyog), de ha időben foglal az ember, akkor nincs gond. Ez az étterem már évek óta építgeti reputációját. Egyik nagy álmom volt, hogy ezen a helyen dolgozhassak, és itt kötöttem ki. Ez az étterem egy szállodához tartozik még egy másik étteremmel egyetemben. Ebben a bizonyos másik étteremben kezdtem el dolgozni, ahol három hónap után a főpincéri posztra kaptam ajánlatot. Éppen ekkor a jelenlegi, exkluzív éttermünkben is ajánlottak állást, amit egyszerűen nem lehetett visszautasítani. Ezzel az állással nem csak a pusztán étterembe kerültem be, hanem átvitt értelemben egy családba is, akiken a Hotel Alcron sorsa múlik. A családfők mindössze négyen vannak, akik úgy a munkahelyen, mint a magánéletben is összehúznak. Ezáltal még nagyobb megértésben és egyetértésben vezetnek a remek éttermet. Hónapokig tartott, amíg megszoktam ezt a stílust. Folyamatosan meg kellett ismernem a VIP vendégeket, a szokásaikat, meg kellett tanulnom viselkedni úgy, hogy az oda illő legyen. A munkatársaim sokban segítettek. Méretre varratott frakkban dolgozunk, és minden nap komolyan készülünk a nyitásra. Nincs olyan étel, amiről ne tudnánk minden apróságot. Ez volt a nehezebb

része, a könnyebb pedig az, hogy szabadkezet kaptam a borokban és saját pénztárcát is. Amióta idekerültem, a borlapunk 300 új fajta borral bővült, és most hatszáz fajtából válogathatnak a vendégek.

Prága egy nagyon nehéz és komoly döntés volt

Megvannak a borvilág legjei. Folyamatosan ismerkedünk a borokkal, szinte naponta nyomtatok az új borlapokat, mert mindig érkezik valami újdonság. A hangsúlyt most a Burgundokra helyeztem. Úton van egy Romanné Conti, ami több százezer koronás értékű luxuscikk.

Mennyire fontos az ételek ismerete?

Az ételek ismerete nagyon fontos. Amikor a menü cserélődik, vagy ha egy új dolog kerül az étlapra, mindig tartanak kóstolót a fiúk, hogy tisztában legyünk minden részlettel. Egy igazi nagy séffel dolgozunk, neve Roman Paulus, aki már sok helyen megfordult és céltudatosan vezet minket. Az ételek kifogástalannak mondhatók. Ezt nem mi állítjuk, hanem ezt írják rólunk. Vannak ételek, amelyeket a vendég asztalánál fejezünk be.

Az elmondottak alapján is látni, mennyire szereted a munkád, és már szinte benne is élsz. Meglátásod szerint milyen helyet és szerepet kap a bor kultúrája hazánkban és Európa más or-

szágaiban? Hol látod magad a borászok körében?

Nem dicsekvésként mondom, de minden jel arra mutat, hogy pár év múlva mi leszünk borokban a legjobbak. Prágában remek éttermek vannak és

Jövőkép? Tervek?

Tervek nincsenek hogyan, de célok vannak, hogy mit. Erről nem szeretnék most elárulni semmi konkrétumot. Amíg a szakmában nem tökéletesítem magam, addig nem szeretnék ezzel foglalkozni. Időszerű tervek inkább a magánéletemben vannak. Egyébként mindenképp a gasztronómia területén képzelem el a jövőt, ebben látom az esélyeim. Ha egy vendég távozása előtt kezecskét ráz velem, a szemembe néz, nevemen szólít, és megköszöni a szervízt, számomra ez mindent felülmúl. Ilyenkor érzem, nem hiábavaló az igyekezet és a munkába fektetett energia.

Kedves Ádám, köszönet kimerítő válaszaidért, a nem mindennapi érdekességekért. Örömmel szolgált számomra a veled való beszélgetés. További sok sikert kívánok, erőt, egészséget céljaid megvalósításához!

Köszönöm a lehetőséget.

Közép-Európa legjobb séfjei. Nagy a konkurencia, de például én is egy megszállott főnök urat fogtam ki, akinél a borban nincs spórolás, hisz abban van az igazság. Szlovákiában a borkultúrának nincs nagyon jó helye. Vannak kiváló borászaink, de nem tudnak kiteljesedni, mert nincs ki-nek eladni. Ami

engem illet, nem tartom magamat kiváló sommeliernek, nem vagyok világklasszis, de nem szégyellem magam azért, amire képes vagyok. Amit a vendégnek mondom, azért kiállnék minden körülmény között. Arra összpontosítunk, és csak azt vásároljuk, ami ízlik a vendégeknek. Az másodlagos, aminek jó neve van, de egy fityinget sem ér. Nekem a vendég kell, hogy legyen az első.

Fugli Csilla

Életünk során gyakran kerülünk közelebbi kapcsolatba a vízzel. Ez az erőforrás életünk fontos eleme. Nincs ez másképp a gyerekekkel sem. A gyermek már a születése előtt is az édes-

gukban a kérdést, miért van az úszás szó idézőjelben? Vagy: hogy lehetne csecsemő korban úszásról beszélni? Természetesen az „úszás” szó nem szó szerint értendő. Csecse-

fürdővizet ajánlott hetenként csökkenteni, míg el nem érjük a kívánt hőfokot. Csak akkor vigyük a babát bébi „úszásra”, ha már ott-hon kellőképpen felkészítettük.

sét, valamint növeli a fizikai erőnlétet is. Azok a gyerekek, akik „úszni” járnak, sokkal jobban alszanak, esznek, kiegyensúlyozottabbak. A bébi „úszásnak” fontos szerepe van a nevelésben is. Javul a gyermek kifejező és kommunikációs készsége. Kialakul nála egyfajta sztereotípiája. Jobb az összpontosító képessége és nem okoz gondot a különböző nehézségű feladatok megoldása sem. Pszichológiai szempontból a gyermek és a szülő között egy erős kapcsolat alakul ki, amely a bizalomra és a megértésre alapul. A vízben a gyermek el tudja magát engedni és oda tud figyelni a feladatokra, mert érzi, hogy a szülő ott van vele és szükség esetén segít. A gyakorlatok könnyebb elsajátítása érdekében mondókákkal, dalokkal színezzük a vízben eltöltött időt. Nem utolsósorban említeném meg a vízbe fulladás megelőzését. A bébi „úszás” már csecsemő korban felkészíti a gyermeket a váratlan helyzetekre, amelyek sokszor tragikus következményekkel zárulhatnak.

Mindezen szempontokat szem előtt tartva döntöttem úgy, hogy kislányomat Alexát elviszem az „úszó” tanfolyamra. Novembertől minden héten sikeresen vesszük az egyre több „akadályt”. Számomra fontos, hogy gyermekeket boldognak, vidámnak látom az órákon. Élvezi a többi baba jelenlétét és a víz jótekonny hatásait.

Kezdő és gyakorló anyukák figyelem! Akinek kedve van egy kis vízi mókához, játékos tanúláshoz, vagy csak ki szeretne szabadulni a szürke hétköznapok egyhangúságából, annak irány a medence és a bébi „úszás”.

Mgr. Petréc Csilla

MÁR A LEGKISEBBEK IS SPORTOLNAK

A gyermeket fokozatosan kell a vízhez szoktatni

anyja hasában vízben pancsol. A születést követően pedig minél hamarabb barátkozik meg a vízzel, annál hamarabb tudja feltalálni magát benne. Mozdulatai egyre tudatosabbá válnak, míg el nem éri azt a szintet, hogy erőfeszítéseit és kitarását különböző díjjal jutalmazza. Persze ez már egy másik lapra és lehet, egy későbbi beszámolóra tartozik. Maradjunk egy kicsit még a legkisebbeknél.

Napjaink vitalitás és egészségmegőrző programjai közé sorolhatnánk a bébi „úszást” is. Gondolom sokan feltették ma-

móknél ez inkább a vízzel való megbarátkozásról szól játékos formában. De természetesen a bébi „úszás” más pozitív dolgokat is képvisel. Négy hónapos kortól ajánlott. Erre az időre a gyermek már eléri azt a fizikai és pszichikai fejlettségi szintet, hogy képes a vele „úszó” szülőre figyelni, pozitívan reagál a szülő utasításaira. Optimális, ha a medence vize 30 – 33 C° között mozog. Van, akinek ez kevésnek tűnhet. Természetesen a gyermeket hozzá kell szoktatni a hőmérséklet-különbséghez. A megszokott 36 – 37 C°

Mint már említettem, fokozatosan kell a gyermeket a vízhez szoktatni. A vízben figyelünk kell gyermekünk minden mozdulatát, reakcióját. Fontos, hogy ne erőltessük rá az akaratunkat, mert félő, hogy nem a kívánt hatást érzük el, vagy ellenszenvet ébresztünk benne a víz iránt. A bébi „úszás” sok szempontból fontos. Ilyen az egészségügyi szempont. Kedvezően hat a szív- és érrendszerre, a bélrendszerre, növeli a tüdő vitális kapacitását, erősíti az immunrendszert. Elősegíti a gyermek pszichomotorikai fejlődé-

AMIKOR NEM TANULUNK A GIMIBEN

Pedagógusnap táján sokat elmélkedünk arról, kiből és mitől lesz jó tanár. Emlékezünk azokra, akikhez szerencsénk volt diákéletünk során, előszeretettel emlegetjük, kitől mit tanultunk. Fejtegetjük, milyen pillanatokért érdemes manapság ezt a pályát választani. Most én olyan rendhagyó eseményeket igyekeztem összegyűjteni iskolánk életének közelmúltjából, amelyek tanárok, diákok számára egyaránt emlékeztetők. Az érsekújvári Pázmány Péter Gimnáziumban szép számmal akadnak ilyenek.

SZTÁRVENDEGÜNK

Büszkén valljuk, hogy szívesen járnak vissza intézményünkbe híres maturánsaink. Legutóbb Száraz Dénes. Diáknapunkra Budapestről érkezett, ahová azonnal utazott is vissza, hiszen este már az Új Színházban játszott. Kötetlenül beszélgetett a gimisekkel, így olyan apró titkokat is megtudott a nagyérdemű, amit az egykori diák más helyzetben nem biztos, hogy elárult volna. Elmesélte diákori csínytevéseit (még székeket is dobált ki az ablakon), illetve hogyan és merre vitte az útja az érettségi óta: a színművészeti főiskolát, színházi és reklám szerepeit, és hogy mennyire fontos a sport az életében. A legtöbbet a Jóban-rosszban általa alakított Tamás atyáról faggatták, hiszen országos ismertségre ezzel tett szert. Az iskola krónikájába a következőket írta: „Kitartást a gimihöz, tudom, nem könnyű...”

SZÍNEK HETE

Hallottak már a Színek hetéről? Bevallom, korábban én

sem. Hiszen ez nem valami féle nemzetközi emlékhét, hanem iskolánk diáktanácsának újabb megmozdulása.

Első alkalommal hirdették meg ezt a programot, amelynek lényege az osztályközösségek erősítése – igencsak rendhagyó módon. Ezen a héten minden napon más-más színű öltözetet kellett viselniük a diákoknak, így pontosan mérhető volt, mennyire összetartóak az egyes osztályok. S hogy mi motiválta a tanuló-

kat? Ahol a legnagyobb százalékban jelentek meg a kívánt színben, annak az osztálynak az iskola vezetése egy nappal meghosszabbítja az év végi osztálykirándulását.

A diákok jeles ünnepnapokon, például a tanévnyitón, tanévzárón kötelesek iskolai

kola már másodszor hirdette meg ezt az országos újságírói tehetségpályázó versenyt. Pályázni lehetett Az év diákújságírója címre, valamint Az év iskolaújsága kategóriában is.

A verseny 4 fordulós egyéni

levelezőversenyből áll, adott műfajban, meghatározott terjedelemben, két alkalommal kötelező témát, két alkalommal pedig szabadon választott témát dolgoznak fel a versenyzők. Az 5. forduló már élő verseny, az intézmény oszlopgalériájában rendezik, idén 2011.

március 29-én került rá sor. Itt háromlépcsős vetélkedőben dőlt el, kik lesznek az idei Médiasztárok. Egy-egy kategóriába az év folyamán a legtöbb pontszámot elért versenyzők kaptak meghívást. A gimnáziumot a tardoskeddi Vanya Dorottya képviselte. Az iskola Mi ONE? című diáklapja ugyancsak ringbe szállt. Bár a Médiasztár címet nem sikerült elhozunk, nagyon büszkék vagyunk Dórirra, hogy döntős lehetett. **Benkő Timea**

Száraz Dénes gimnazista rajongói gyűrűjében

A JÖVŐ ÚJSÁGÍRÓI?

Rengeteg versenybe bekapcsolódunk a tanév folyamán, a Médiasztáron először vettünk részt. A gútai Magyar Tan nyelvű Magán Szakközép-

RÖVID KITEKINTŐ AZ ISKOLA ÉLETÉBŐL

„Állj meg szárnyas idő! órák, gyönyörű percek, ne, óh ne fussatok“

Lamartine gondolatával kezdhethetném írásomat. Nem is oly rég, hogy iskolánk megnyitotta szeptemberben kapuját, s pár hónap múlva máris kopogtat az ajtónkon a szünidő. Bátran állíthatom, tartalmas hónapok vannak a hátunk mögött, s még aktívabban lesznek a közelgő hetek.

Az iskolánk mindennapjait az épület felújítása formálta. Sajnos, a munkálatok még a mai napig is tartanak, de bízunk benne,

hogy az új iskolai évet, már kulturált és rendezett körülmények közt kezdhethetjük meg. Megújul majd a külső burkolat, a nyílászárók a maradék osztálytermeken és

a folyosókon, valamint az évek óta süllyedő szárny tartópillérei is biztosítva lesznek. A munkálatok mellett a pedagógusok igyekeznek helytállni, s teljes egészében a feladatokra összpontosítani. Számos esemény zajlott az iskolában, különösen versenyeken

vettünk részt, és még fogunk részt venni. Gondolok

itt az olimpiászokra, a szavaló-, ének- és rajzversenyekre, tudásfelmérő pró-

sikeresen szerepeltünk. Örömről szól, hogy

felkészítés mellett saját rendezvényeket is tartottunk. A legutóbb felavattuk az 1. osztályos tanulókat, Zsapka Attila és Madarász András közreműködésével megemlékeztünk a szabadságharc hőseire, de Balogh Klári csillagász és Zombori Ottó professzor úr előadásában közel kerülhettünk a tudományhoz. Nem hiányozhatott a hullókiállítás az iskola területén, környezetünk rendbetétele, ill. a papírgyűjtés sem.

bákra. A kilencedik osztály évek óta a MONITOR-9 elnevezésű felmérőn ad számot matematikai-

iskolánk szerves része a község életének. A szakköreinkben tevékenykedő tanulók bizonyíthatják a zene- és ének tehetségüket (a Csemadok járási fordulóján szinte valamennyi iskolánkat képviselő arany sávú minősítést kapott), a néptánc tudásukat (járási fordulón 2. helyezést értek el). Ezek az ügyes tanulók szinte valamennyi tartsd-keddi rendezvényen felléptek pl. a farsangi bálakon, pedagógusnap

ünnepeken, március 15. rendezvényen. A megannyi versenyre való

Az igazgatóság a lehetőségekhez mérten több pályázatot nyújtott be, bízunk a pozitív elbírálásokban. Ami még megvalósításra vár a hátralévő iskolai évben, az az iskola segédkonyhájának és műhelyének kialakítása. Tehát tétlenkedni nincs idő, csupán a meglévő hónapokat kell jól beosztani.

Végezetül engedjék meg, hogy a pár nap múlva beköszönő ünnep alkalmából az iskola nevében valamennyiüknek kellemes húsvéti ünnepeket kívánjak.

PaedDr. Tóth Szilvia

2011. február 10-én a Sze-
merényi Károly Magyar Tanítási
Nyelvű Alapiskolában, - télutó
és farsang idején – az év egyik
legfontosabb eseményére ke-
rült sor. Ezen a napon tartotta
községük valamennyi iskolája
a beiratkozást a 2011/2012- es
iskolai évre. A mosolygós taní-
tó nénik az immár megszokott
és bevált, hagyományos be-
iratkozási programmal várták
a szülőket és a kis jövődöbeli
elsősöket.

Iskolánk vezetősége külön
hetet szentelt a beiratkozási
eseményeknek. Igyekeztünk
megszólítani és teret kínálni
nemcsak a jövődöbeli első-
söknek, hanem a szüleiknek
is. Törekeztünk arra, hogy
a műsoraink tanulságosak és
egyben szórakoztatóak is
legyenek. Február 3-án isko-
lánk gyógypedagógusa és lo-
gopédusa, Kiss Mária tartott

„A MÚLT EMLÉK, A JÖVŐ TITOK, A JELEN AJÁNDÉK...”

előadást az iskolai érettségről,
ill. látta el a szülőket hasznos
tanáccsal. Sok szép könyvet,
foglalkoztató munkafüzetet, já-
tékokat mutatott be a szülőknél,
amellyel segíthetik gyermeke-
ik képességeinek fejlesztését.

Mivel iskolánkat sok a ze-
nekedvelő és dalversenyekre
járó diák látogatja, ezért úgy
döntöttünk, hogy február 9-én
a zenetermünkben hangszer-
kiállítás rendezünk. Mindenki
megtekinthette a különleges
hangszereket, régimódi le-
mezjátszókat, retro lemezeket,

gramofonokat. Az újszerű dob-
gép és zenepult is megörven-
deztette a látogatókat. Ámulva
néztük Tóth Ferenc csodálatos
gitárjait, érdekes hangú hang-
szereit.

A beíratás napján egy ked-
ves bábelőadást is megte-
kinthettek az iskola növendé-
kei és az ovisok. Budapestről
érkezett el hozzánk a Holle
anyó c. „Holle anyó” c. mese-
előadással a Batyu Színház
két művésze: Kontha Nelli és
Albert Péter. A kis jövődöbeli
elsősöket sok szép ajándék,

kedves fogadtatás várta. Sze-
penés nélkül, bátor, magabiz-
tos fellépéssel választoltak a ta-
nító nénik kérdéseire. A „tal-
praesett” hozzáállás annak is
köszönhető, hogy a 2010/2011
-es iskolai évben is kéthetente
látogattak el az iskolánkba
a nagycsoportos óvodások.

A rengeteg program, a töret-
len pedagógusi lendület meg-
hozta a gyümölcsét. Iskolánk
nagykönyvébe a 2011/2012-
es tanévre 24 tanulót jegyez-
tünk be, ebből 5 kisdíák szülei
halasztást kértek. Így 19 tanu-
lót köszöntünk majd szeptem-
berben az iskolánk kapujában.
Köszönjük a kedves szülőknél,
hogy bekapcsolódtak
a beíratási programba, eljöt-
tek az előadásainkra, és hogy
gyermekeiket a gondoskodá-
sunkra bízták az elkövetkező
kilenc évre.

PaedDr. Roskó Ildikó

KÖNYVFALÓ kerestetik

Olvasópályázat alapiskolás diákok részére

*A 2011-es Könyvhónap keretén belül a Községi Könyvtár olvasópályázatot hirdet „Könyvfaló Kerestetik” címmel,
amely 2011. márciusától 2012. márciusáig fog tartani.*

A Könyvfaló kerestetik olvasópályázatra könyvajánlással, a könyv tartalmáról szóló fogalmazással nevezhetek be. Ha olyan könyvet
olvastatok, amelyre szívesen felhívnátok mások figyelmét, akkor írjatok róla ajánlást! Miért tetszett, kiknek ajánljátok?

**A legtöbb ajánlást, fogalmazást készítő pályázó megkapja
a „Könyvfaló” címet és értékes jutalomban részesül.**

A írásnál figyeljete arra, hogy tartalmilag és formailag is szép és helyes alkotások szülessenek,
figyeljete a helyesírásra és a szép külalakra!

Az év folyamán bármikor bekapcsolódhattok a versenybe!

Az elkészült ajánlásokat, tartalmakat a könyvtárban adhatjátok le,
vagy e-mailben elküldhetitek a következő címre: c.siposova@tvrdosovce.sk
Az eredményhirdetésre 2012. márciusában kerül sor.

Legyél Te is Könyvfaló! Szeretettel várunk minden pályázót a könyvtárban!

A húsvéti tojás

ősidők óta nyomon követhető. Ma már többféle módon készítik, díszítik a húsvéti tojásokat: levélráttel, viaszolással, írással, batikolással, karcolással, patkolással, fúrással, ill. különféle népi motívumok ábrázolásával hímézik, díszítik a szebbnél-szebb

tojásokat. Híresek az orosz cár részére készített Faberge tojások - művészi ékszerdobozok. A cár ezekkel és a benne lévő ékszerekkel ajándékozta meg a feleségét húsvét ünnepén.

A húsvétra elkészült hímes tojásokkal díszítették a vendégváro ünnepi asztalt. Hét-

főn pedig a locsolóknak, öntöző ifjancoknak ajándékozták az eladó lányok. A hímezett tojások mindegyike szeretetet, egészséget, hosszú életet ígér a tojás tulajdonosának. Aki a tojást épen meg tudja őrizni, annak szerencséje lesz abban az esztendőben. **Sánta Mária**

Húsvét a keresztény világ legnagyobb ünnepe, Jézus kereszthalálának és feltámadásának emlékére ünneplik. Mozgó ünnep, a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni vasárnapra esik, ezért évről-évre változó időpontú ünnepünk. A tavaszvárás, a tavasz eljövételének, a természet újjászületésének ünnepe.

Nem véletlen, hogy a tojás vált az élet, a teremtés szimbólumává. Ez az egyik leg-tökéletesebb forma, amelyet a természet alkotott. Magában rejt a születés, az életlenből élővé válás titkát. A tojás díszítése és ajándékozása ősibb a keresztény húsvét ünnepénél, de még a zsidó (peszah) húsvét ünnepnél is. Hazánkban már az avar sírokban is találtak festett tojásokat.

A tojás mint életszimbólum könnyen kapcsolódott a keresztény feltámadás ünnepéhez, egyházi áldásban is részesült. Egy időben azonban böjti tilalom alá került, így aztán a böjti időszakban bizony megteltek a kosarak tojással. Különböző húsvéti játékok alkalmával kerültek felhasználásra. Ilyenek voltak a tojáskoccintás, labdázás, görgetés. A játék végén, akinek a legtöbb ép tojása maradt, az volt a győztes. A húsvéti hímes tojásokat a festő asszonyok készítették. A piros szín dominált, jelképezve Krisztus kiömlött vérének. A minták és színek kultikus, szakrális és népi szimbólumrendszere az

A keresztény világ húsvét vasárnap és hét főn ünnepli Jézus Krisztus halálát, eltemetését, feltámadását - egy szóban a megváltást. A zsidó családok számára ekkor az Egyiptomból való szabadulás emlékére veszi kezdetét nyolcnapos ünnep. A két ünnep viszont egyáltalán nincs távol egymástól, a keresztény húsvét a zsidó ünnepben gyökerezik.

A zsidó húsvét a világ legrégebb és egyben azóta is folyamatosan megült ünnepe, amely mintegy három és fél ezer éves eseményekre tekint vissza. Ebben az időszakban a zsidó nép rabszolgaként élt Egyiptomban, a fáraó és udvara egyre súlyosabb ígákat vetett rájuk. Isten kiválasztotta Mózeszt és elküldte őt, hogy az Ábrahámnak adott ígéretet szerint megszabadítsa népét, és bevigye őket az ígért földjére. A fáraó megkeményítette a szívét, és nem akarta szabadon engedni a zsidóságot, még az országát sújtó, Isten által végrehajtott csapások ellenére sem. Végül a tizedik csapás, az elsőszülöttek - s így feltehetően a trónörökös - halálával rábírta a fáraót arra, hogy útkra bocsássa a hébereket.

A zsidók megmenekültek ettől a csapástól, mert Isten parancsa szerint családonként elkülönítettek egy ép és hibátlan bárányt, levágták,

vérét az ajtófélfára kenték, húsát pedig elfogyasztották. A bárányt személyesen és családonként kellett levágniuk, ezzel is jelezve, hogy minden ember személyesen felelős a bárány haláláért.

Az ajtófélfára kent vér Istenbe vetett hitük látható jelül szolgált; a halál anyaga kikerülte a vérről jelölt házakat. A húsvét héber neve - Pászka vagy Peszách - is innét származik. Szó szerint elkerülést, elmenést, megkímélést jelent.

Ezt követően a zsidóknak hét napon át kovásztalan kenyeret kellett enniük, házaikban sem tarthattak semmi kovászosat. Aki megmenekült ugyan a vér által, de kovászosat evett, annak meg kellett halnia. Isten harmadik parancsa az volt, hogy ezt az ünnepet később a szabadulás emlékére évenként meg kell ünnepelni, és az apák kötelesek elmesélni a fiaiknak, hogy Isten hogyan avatkozott be a történelembe, ho-

gyan szabadította meg őket a haláltól, és hogyan verte meg az egyiptomiakat.

Az ünnep a szabadulás és az öröm ünnepe, ezért má-

A KERESZTÉNYSÉG LEGNAGYOBB ÜNNEPE

sik jellegző neve: a szabadság ünnepe. Később ettől a hónaptól számolták a zsidó vallási évet, ez lett minden új év, minden termőidő, s így minden új élet kezdete. Sőt, Isten ezt az ünnepet annyira fontosnak tartotta, hogy még azt is megengedte, hogy aki erről az időpontról valamilyen okból lemarad, az egy hónappal később tartsa meg azt, így ő is részesülhetett a szabadulás örömeiből. Ilyen rendelkezést semmilyen más ünnepkel kapcsolatban nem olvasunk, tehát kiemelkedően fontos a bibliai ünnepek sorában. **Feldolgozás**

EGY HALÁL, AMIBŐL ÉLÜNK

Húsvétkor a nyugati civilizáció Jézus Krisztus kereszthalálának és feltámadásának emlékét ünnepli. A kereszthalált általában nem az egyszerű, köztörvényes bűnözők, hanem kifejezetten a birodalom rendje ellen lázadók számára fejlesztették ki, ezért szükséges volt, hogy a lehető legnagyobb elrettentő erővel bírjon mindenki számára, aki csak tanúja lett az ilyennek.

Az elítélteket először megkorbácsolták, arra azonban ügyeltek, hogy ez ne okozhassa gyors halálukat. Az ólomdarabokkal és birkacsontokkal preparált bőrszíjakból álló római korbács ugyanis azonnali halált is képes volt okozni, hiszen a csontokig szét tudta szagatni a megkorbácsolt hátát. Ezután a keresztest mintegy harminc-ötven kilogrammos vízszintes gerendáját az elítéltnak kellett a kivégzés helyére vinnie. Az áldozatot mindkét nyújtott karjával a gerendához kötözték, így annak teljes súlya a legfelső hátcsigolyán és a legsóly nyakcsigolyán nyugodott. Ha az elítélt útközben elesett, nagyon megsérült, mert az arcára esett a gerenda súlyával a nyakában, és arcát nem tudta védeni.

A halálraítélteket a rómaiak meztelenül feszítették keresztre. A szöveget nem a tenyérre, hanem a csuklón ütötték át, ami elviselhetetlenül erős, a gerincoszlopig ható úgynevezett „égő idegfájdalommal” járt együtt. A halált végül fulladás okozta: a felfüggesztett test mellkasa a kezeken lógó teljes testsúly miatt annyira kifeszült, hogy az elítélt csak belélegezni tudott, a levegőt nem tudta kifújni. Mintegy tíz perc után a megfeszítettnél fulladozás lépett fel, miközben a testnek a légszomj következtében fellépő elsavasodása miatt az egész törzsben és minden végtagban minden izom állandó, szünet nélküli, erős görcsbe került. Ha a lábait nem kissé meghajlítva lettek volna felszögezve, az elítélt fél órán belül megfulladt volna. Ez azonban nem szolgálta volna a rómaiak érdekeit. Így viszont az életösztöntől sarkallva az áldozat pokoli fájdalom árán lábával felnyomhatta magát, csökkentve a mellkasára és karjaira nehezedő súlyt, és kifújhatta jobban a levegőt. Még két napig szenvedő keresztre feszítettről is van híradás. A keresztre feszítettek tehát szinte állandóan mozogtak, újra meg újra felnyomták magukat, majd visszazuhanak. A vér- és folyadékvesztesség miatt végül úgynevezett hypovolaemiás sokk következett be. Az ilyen sokk hatására a vérnyomás drasztikusan csökken, a szív sokkal gyorsabban, de sokkal gyengébben ver. Mivel a szervezet a legfontosabb szervek működésének fenntartására koncentrálni kezd (szív, agy, tüdő), leáll a máj, a vese, a gyomor, a belek működése, és mivel ezek már nem kapnak vért, bizonyos idő után visszafordíthatatlanul károsodnak. A pupilla kitér, remegés, szájszárazság, fokozott vészreakció indul meg, a sérült elsápad, hideg verejték jelenik meg rajta. Még érzékeli a környezetét, de reagálni nem tud rá; végül eszméletvesztés következik be, amely a szív megállása miatt bekövetkező halál pillanatáig tart. Folyadék gyűlik össze a tüdőben

(tüdődödéma), a lélegzés horgésszá válik, a szív összeviszaver, s ez közvetlenül a halálhoz vezet.

Jézus esetében azonban a halál bizonyosan nem így állt be. Közvetlenül a halála előtt ugyanis még beszélt (tehát a sokkos állapot nem lépett még fel), és szenvedése viszonylag rövid ideig tartott, „mindössze” hat órán át, délelőtt kilenctől délután háromig, olyannyira, hogy Pilátus el sem akarta hinni, hogy meghalt, hanem külön ellenőriztette ezt, mielőtt a testet kiadatta.

A teológusok egyetértenek abban, hogy Jézusnak azért kellett hamarabb meghalnia, mert a húsvét ünnepének beállta miatt az alkonyatkor még élő sorstársait, a két lázadót lábszáruk eltörésével ölték meg, neki azonban be kellett teljesítenie a húsvéti bárányra vonatkozó jövendölést, amely szerint a csontja nem törhet el. A lábszár eltörését a többiek esetében egy szintén külön erre a célra készült eszközzel, a crurifragium nevű vasrúddal végezték. Ez a halált azáltal gyorsította meg, hogy az elítélt nem tudta többé feltor-

názni magát a kilégzése érdekében, és így fél órán belül megfulladt.

Az Evangéliumok szövegei azt sugallják, hogy Jézusnak hatalmában állt halála időpontjának meghatározása, és egy erős kilégzéssel maga „fújta ki” tudatosan a szellemét, hogy csontjai eltörésére ne kerülhessen sor. De az is lehetséges, hogy az általában szokásosnál fokozottabb kínzása okozta korai halálát: hiszen amikor megkorbácsolták, még fennállt szabadon bocsátásának lehetősége, ezért a korbácsolás erősebb lehetett a kereszthalálra ítélt esetében szokásosnál. Ezenkívül a töviskoszorú is jelentős vérvesztést okozhatott és a fájdalomcsillapító hatású mirhás bort sem fogadta el.

Ruff Tibor írása alapján

AZOK A SZÉP NAPOK

Előző számunkban már adtunk egy kis ízelítőt a Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének 60 éves jubileumára készülő Emlékkönyvből, most két újabb hangulatos visszaemlékezést szeretnénk megosztani Önökkel.

Divat volt a népdaléneklés

Mesélte:
Pócz Éva szül. Balogh

Abban az időben, ha a tévében Vass Lajos Röpülj, pávját adták, mindenki ott ült és nézte. A közönség szerette a népdalt. Egyszer volt szerencsénk személyesen is találkozni Vass Lajossal, hatalmas aurája volt...

Tardoskedd Vass Lajosa pedig Tóth Vendel bácsi volt: összeszedte az embereket, mindig szervezkedett, ment, mindenhol ott volt. Kitalálta, hogy felújíttuk a vaskatáncot, Vanya Laci (Pici) tanította be velünk,

hogy egyedül, segítség nélkül le sem tudtam húzni a csizmám... Otthon meg a mamától kaptunk ki, mert levertük a kannákról a zománcot tánc közben. Szűk volt a színpad, nehezen fértünk el, alig-alig tártolták sokszor össze, néha be is szakadt alattunk. Egyszer a fiúk az egyik váskával véletlenül megütötték Pepes cimbalját, hú, de mérges volt...

A népdalt öreg és fiatal egyaránt szerette. Akkor az volt

telni, meg Vendel bácsi aztán már az éneklőcsoport felé kacsingatott.

Szólistaként is rengeteget álltam színpadon. A népdalokat magam választottam, leggyakrabban Pepes Sanyi bácsi és Bocska primás kísért. Vendel bácsi vitt faluról falura bennünket, olyan gyakran léptünk fel, hogy mindössze

Pócné Balogh Éva és Vanya István a Falu rossza színdarabban

Pócné Balogh Éva és Tóth Antal egy fellépésen

Vanya István sok versenyen ért el sikert szólistaként

ugyanis ő egykor már táncolta. Nem volt pénz, kölcsönruhákban jártunk fellépni, juj, de sokszor két számmal kisebb csizmában táncoltunk, fájt is rendszeresen a lábunk! Előfordult,

a Boge Jozsko báty volt a csilag, én Finom Rózsai voltam, azt a népszínműt imádták a közönség. Az utolsó előadáson is tömve volt a mozi. Utána a Gimesi vadvirággal ugyanazt a sikert nem tudtuk megismé-

gyetlen közös próba elég volt a zenészekkel. Annyit mondtam: „Sanyi bácsi, ezt c-ben!” Előfordult, hogy Pepes nem ismerte jól a dalt, akkor viccesen megfenyegetett: „Éva, ha lelépsz csak félhanggal is, én megöllek!”

1970-ben Kéménden annyi érdeklődő volt, hogy még a fákon is nézők ültek. Annyi embert én még ilyen rendezvényen nem láttam, mint manapság rock koncerteken, olyan tömeg volt. Azért is annyira emlékezetes számomra ez a fellépésünk, mert másnap érettségiztem... Férjem ugyanebben az évben jött

Tardoskeddre tanítani, Tóth Vendel bácsi már várta őt. Megalakították a férfi éneklőcsoportot, és aztán a hetvenes években ez a csoport mindenhol győzött. Bárhová mentek,

ha a tardoskeddi férfi éneklőcsoport megjelent, mindenki tartott tőlük. Azért olyan nagy dolog, hogy olyan szép eredményeket értek el, mert minden tag dolgozni járt, csak hétvégén tudtak próbálni. És a férfiak mentek, bármi volt is otthon, hétvégén mindenki ment.

Amikor Borský Mikulášon voltunk, a közönség azt sem tudta, milyen nyelven énekelnek. Olyan jó hangulatot teremtettek, hogy a szlovákok is odajöttek énekelni, mulatni velünk, amikor citerázni kezdtek Pucul bátyék. Ez volt a legeredményesebb időszak, úgy a nyolcvanas évek közepéig. Aztán emlékszem, a rendszerváltás után is még egyszer sikerült megismételniük ezt a sikert, amikor Udvardon a Halla Marika nagyon megdicsérte őket a zsűriből. 15 éven keresztül énekeltek, folyamatosan pótlódtak.

Ezekben az években nem volt támogatottsága a Csemadoknak, nem volt pénz, de volt lelkesedés, akarat, és divat volt népdalt énekelni.

Szeretem a nótát, közös éneklést

Mesélte: Vanya István

1968-ban, A falu rosszában szerepeltem először, Tóth Vendel báty hívott a főszerepre. Ismert a jó hangomról, mert az iskolában Kopasz Csillával sokat szerepeltem együtt, a templomban énekeltem a passiót, s a lakodalmakból is köztudott volt, hogy szeretek dalolni.

Először csak elmentem megnézni a próbát, Boge Jozsko báty játszott a darabban, a többiek mind fiatalok voltak, olyan 15-16 évesek. Beadtam a derekam, és végül nagyon nagy sikere lett a darabnak, tizenegyszer adtuk elő csak itthon a faluban. Játszottuk továbbá Muzslán, Udvardon, Taksonyban, Ebeden... A járási versenyen is elsőkké lettünk vele. Utána azonban berukkoltam, tartalékosként behívtak 28 napra, mire leszereltem, véget ért a színházi szezon, kitavaszkodott. A következő darabban, a Gimesi vadvirágban pedig már nem vállaltam szerepet.

1970-ben indult a Tavaszi szél vizet áraszt... verseny, ezen már szólistaként indultam, sokan mentünk Tardoskreddről a selejtezőkre: Balogh Éva, Rosko Dodó és Mari, Major Toni. Évával ketten bejutottunk a járási döntőbe. Következő évén Éva egészen az országos döntőig jutott, a harmadik évén pedig én lettem a döntőben Vass Lajos-díjas. Egy szavazattal maradtam le a közönségdíjról. A következő három dalt énekeltem:

- Lement a nap a járásán...
- ez egy hallgató,
- Kiöntött a Tisza a partjára... - ez andalgó,
- Sárga szeme van a kukoricának - ez volt a gyors nóta.

1972-ben megalakult a férfi éneklőcsoport, akkor annak

talán legfiatalabb tagja voltam. Mondhatom, hogy a járás leg-sikeresebb csoportja voltunk akkoriban, és ez olyan 1987-ig tartott. Először Vendel bácsi volt a csoportvezető, később Pócs István. Emlékszem, hogy a muzslai Csemadok-napra

a Csemadok kultúrcsoportjai: citerások, táncosok, szóló-énekesek és a férfi kar. Három napot töltöttünk a Tolna megyei Kurdon, ahová az egykori tardoskreddiek kitelepítettek. Nagyon jól éreztük magunkat, főként az idősebbek

domány, aztán 1991-ben újra összehívtak bennünket, még talán Zahrádka Lajos bácsi is élt akkor, és el is jött az első próbákra. Tulajdonképpen mondhatom, azóta újra folyamatosan szerepelek. 2005 táján a férfi kar vezetője lettem,

A férfi kar egykori tagjai (balról): Zsilinszky József, Jeruska Vince, Varga Miklós, Pócs István, Szabó Kálmán, Major Antal, Vanya István, Varga István, Vida László, Zahrádka Lajos, Borbély Antal, Czibulka Vince

egy egész autóbusszal mentünk, ott Rosko Máriával énekeltem. Magyarországról olyan nagy nevek léptek fel, mint Budai Ilona, Krasznai Tamás.

Kedves emlékként él bennem egyik magyarországi fellépésünk. 1973 júliusában

örülhettek, hiszen nagyon sok egykori falubelivel találkozhattak, akiket 1948-tól nem láttak. Emlékszem, jutalmul a fellépésért kaptunk egy napot a Sikonda fürdőben.

A nyolcvanas évek közepén megállt egy időre a tu-

mostanra azonban inkább csak szórakozásképpen járnak össze. Eljárt az idő felettünk, magas korúak vagyunk. Ameddig tudom, összetartom a csoportot, hiszen mindenki szereti a nótát, a közös éneklést.

Benkő Timea

CSEMADOK ÉVZÁRÓ TAGGYŰLÉS

2011. március 5-én tartottuk mintegy 70 tag jelenlétével soros évzáró taggyűlésünket. Akárcsak a korábbi években, a hivatalos program-pontokat most is egy-egy műsorszám váltotta. Bemutakoztak a Tompa Mihály Vers- és Prózamondó Verseny idei sikeres résztvevői: a helyi Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolából Mojzes Max és Benkő Enikő, az érsekújvári Pázmány Péter Gimnáziumból Baka Alexandra.

Bővült az alapszervezet vezetősége egy taggal: egyhangúlag megválasztottuk PaedDr. Roskó Ildikó, pedagógust a vezetőségbe, akinek tanítványai csángó népdalokat énekeltek. Mogrovič Magdolna, az alapszervezet elnöke beszámolt a tavalyi év eseményeiről, Vaňa Teréz, pénztáros ismertette az alapszervezet pénztári egyenlegét. Mojzes Erzsébet, titkár felolvasta az új munkatervet,

amelyet a tagság ugyancsak egyhangúlag elfogadott. Buják Vince fafaragó, a Magyar Kultúra Lovagja ajándékokkal lepte meg az idén 60 éves alapszervezetet: nyárfából elkészítette a Csemadok lógóját és emléktáblát faragott a Fehér Akác asszonykórusnak, amelyen minden egykori és jelenlegi tag nevét megörökítette. Hatalmas sikert aratott szatmári népdalcsoportjával a műsorban fellépő Zengő 4-es citerazenekar.

A vitában felszólalt Danczi József, területi titkár, aki elsősorban köszönetét fejezte ki községünk hagyományörző csoportjainak.

A jubiláló alapszervezet emlékünnepeket tervez a közeljövőben, ahol az egykori és jelenlegi aktív Csemadok-tagokat az erre az alkalomra készült Emlékkönyvvel fogjuk megajándékozni.

Benkő Timea

2011. március 17-től új alelnöke van az alapszervezetnek Oláh Alexandra személyében, aki a vezetőségi taggyűlésen minden jelenlevő bizalmát elnyerte, egyhangúlag választották meg őt erre a posztra. Gratulálunk!

OLY TÁVOL, MESSZE VAN HAZÁM...

Kezdehetném az elbeszélésemet úgy is, mint a mesében. „Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy házaspár, akinek született egy fia és egy lánya, és amikor azok felcseperedtek, elhatározták, hogy elindulnak a nagyvilágba szerencsét próbálni.” Ez történt a Szabó családban, ahol Adrian Németország és Gabriella Anglia felé vette útját. Ők mesélnék megvalósult álmaikról.

Adrian: Az érsekújvári középiskolában pincérnek tanultam és az iskola elvégzése után dolgoztam is, de nem szerettem volna ezt a munkát hosszú távon végezni, ezért jelentkeztem a főiskolára. Sajnos, nem vettek fel. Ekkor arra az elhatározásra jutottam, hogy kimegyek külföldre, főleg nyelvtanulás céljából, és utána majd meglátom, mi lesz a további lépés. Egy munkaközvetítő irodán keresztül 1999 elején jutottam ki Németországba. Azért választottam a német nyelvet, mert már a középiskolában is ezt tanultam. Frankfurtban egy fiatal házaspárhoz kerültem, ahol egy 10 éves kislány és egy 6 éves kisfiú felügyeletét bízták rám. A gyerekek napközben iskolában voltak, ezért én egy és fél évig hetente 4-szer nyelviskolába jártam, hogy tökéletesítssem német nyelvtudásomat. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem voltak az elején nyelvi nehézségeim, de a tanulás és az akarat meghozták az eredményt. A nyelviskolában nagyon sok barátot szereztem, és fél év után megismerkedtem a jelenlegi párommal, aki szintén Szlovákiából jött ugyanazon tervekkel, mint én. Daniela Kelet-Szlovákiából, Kassáról érkezett Frankfurtba. A barátságból szerelem lett, és egy idő után össze is kötöttünk már csak avégett is, hogy a kiadásainkat közösen fedezzük.

Amikor még tardoskeddi lakosok voltak

Mikor már elég jól megérttem és beszéltem a német nyelvet, elhatároztam, hogy beiratkozok a főiskolára. Németországban már abban az időben is bárki főiskolás lehetett felvételi nélkül, ha meg volt az érettségije. Mivel még nem voltunk az Európai Unióban, így hát nem ismerték el az érettségimet, amit otthon szereztem, ezért előkészítőbe kellett járnom egy évig. Itt is nagyon sok külföldivel ismerkedtem meg, nagyon sok tapasztalatot szereztem. A vizsgáim nagyon jól sikerültek, s ezután már semmi akadály nem volt annak, hogy belépjek a Goethe Közgazdasági Egyetem kapuján.

Elmentem a családtól és egy magánvállalkozónál dolgoztam, aki sok mindennel foglalkozott. Én mindenféle fizikai munkát elvállaltam. A vállalkozó meg volt elégedve a munkámmal, ezért

felajánlotta, hogy dolgozzak a nyomdájában. Ez a munka már jobban tetszett, mert volt időm tanulni és felkészülni a vizsgákra. Gyerekfelügyeletet továbbra is vállaltunk a párommal. Ha ismerős házaspárok este készültek színházba vagy fogadásra, ilyenkor számíthattak ránk. Nagyon sok esetben hívtak fogadásokra, mivel tudták, hogy pincérnek tanultam, ilyenkor vendéglátói szerepet töltöttem be. Nem féltünk a munkától, mert a pénzre szükségünk volt. Ebben az időszakban nagyon kevés volt a szabadidőnk, mert egyik helyről a másikra futottunk, hol munkába, hol pedig az iskolába, mivel a párom is főiskolára járt.

Egyetemi tanulmányaim utolsó éve alatt Németország 2. legnagyobb távközlési cégénél, az ARCOR-nál dolgoztam mint menedzser. Az egyetem elvégzése után

is itt maradtam, de ekkor már átkerültem egy más részlegre. A munkámhoz szükséges volt az angol nyelv ismerete is, ezért elmentem Máltára egy háromhónapos nyelvkurzusra. Több hétre kiutaztam Londonba is a hűgomhoz, mert ott ingyenes volt a nyelviskola. Jól ki is használtam a lehetőséget, mert egy napon két iskolába is jártam, délelőtt az egyikbe, este pedig egy másikba.

A szerencse nagyon sokszor mellém szegődött, mert mindig olyan emberekkel hozott össze a sors, akik segítettek, ha éppen szükségem volt rá. De abban biztos vagyok, hogy amit elértem, azt az akarat erőmnek köszönhetem. Ezzel bebizonyítottam azt is, hogy bár otthon nem vettek fel a főiskolára, mégis meg van a diplomám, és arra vagyok a legbüszkébb, hogy idegen nyelven szereztem meg. Ma már több nyelv birtokosa vagyok, szlovák, magyar, cseh, német, angol, s ha kell, lengyelül és oroszul is megértetem magam.

Szerettem volna olyan munkát végezni, amire képesítem magam, ezért egy ismerősöm segítségével bekerültem a világon mindenhol megtalálható a KPMG céghez, ami üzleti és pénzügyi tanácsadással foglalkozik. Ez a munka nagyon tetszik, de egy idő után már fárasztó, sok utazással jár, kevés a szabadidőm, mert sokszor késő estig dolgozom. Szeretnék több időt tölteni a családommal, mivel 2004-ben megházasodtam (a lakodalmat Tardoskedden tartottuk), 2010-ben pedig megszületett várva várt kisfiunk, Johannes. A feleségemnek nagyon jó munkahelye van egy magánbankban, ezért úgy döntöttünk, hogy ő visszamegy dolgozni, és én maradok otthon a kis Johannes-szal gyermekgondozási segítséggel áprilistól-szeptemberig, és ez alatt az idő alatt keresek magamnak egy megfelelő munkát. A kicsit pedig beadjuk

Adrian 12 éve él Frankfurtban, Gabriella 9 éve Londonban

a legközelebbi bölcsődébe.

Már 12 éve, hogy kint élünk, megkaptuk a német állampolgárságot is. Jelenleg nincs szándékunkban hazatérni. Itt alakítottuk ki egzisztenciánkat, elértünk egy bizonyos színvonalat, de soha nem lehet tudni, mit hoz a sors. A távolság nem akadály számunkra, naponta beszélő viszonyban vagyunk a szüleinkkel és a húgommal. Minden évben több alkalommal találkozunk velük és a rokonokkal, vagy mi látogatunk haza, vagy ők jönnek hozzánk. Azt üzenem a Tardoskeddi Hírmondó olvasóinak, hogy merjenek álmodni, és ha nagyon akarják, akkor az álmuk valóra válik!

Gabriella: 2002-ben az Udvardi Közgazdasági Középiskolában végeztem vállalkozói szakon. Mivel tapasztaltam, milyen nehéz munkát találni a középiskola után, ezért a legjobb megoldásnak azt tartottam, ha tovább tanulok. Jelentkeztem főiskolára, de sajnos angol nyelvből nem csináltam meg a felvételit. Ez motivált arra, hogy kimenjek Angliába, ahol megtanulom a nyelvet, majd egy év múlva visszajövök, és újra megpróbálom. De lassan már 9 éve, hogy kinn élek.

Egy munkaközvetítő irodán keresztül kerültem Londonba.

Az első három évben családomnál laktam, ahol gyerekek felügyeletét vállaltam és mellette angol nyelviskolába jártam. Amikor Szlovákia az Európai Unió tagja lett, megengedték Angliában a legális munkavállalást. Én ekkor több továbbképző tanfolyamon

van a világ minden részéről. Magyarul sem felejtettem el, mert a szomszédaim magyarok és sokat beszélgetünk.

Az élet Angliában sok lehetőséget adott arra, hogy megismerjem a világot. Sokat utazom, bejártam Európa több országát, és a jövőben szeretném megismerni a világ más földrészeit is.

Vannak titkos vágya-

im, szeretnék eljutni Ausztráliába, New Yorkba, Thaiföldre, Japánba és Dél-Afrikába. Hogy teljesülnek-e, az még a jövő titka, de sosem adtam fel az álmaimat. Én azt tartom, hogy a kitűzött célokért tenni is kell valamit, semmi sem hullik az ölünkbe, és mindent meg fogok tenni azért, hogy a céljaim sikerüljenek!

Jelenleg szingli vagyok, és jól érzem így magam. A sok munka és tanulás mellett nincs időm kapcsolatokat keresni, de ha valakit az utamba sodor az élet, nem fogok tiltakozni. Ahányszor hazamegyek, mindig jókat bulizunk a régi barátaimmal. A karácsonyi ünnepek alatt kint voltak nálam a szüleim, aminek nagyon örültem. Ezen túl még többet fogunk találkozni a bátyámmal és a családjával, mivel megszületett a kis Szabó-trónörökös és szeretném, ha élőben is megismerné a nagynénikéjét, nemcsak az interneten keresztül tartanánk a kapcsolatot.

A kedves olvasóknak azt üzenem, hogy úgy kell venni az életet, ahogy van. Ki kell használni a lehetőségeket, főleg az élet adta napokat és pillanatokat, mert nem tudjuk, meddig fog tartani.

U.i.: Amit Adrian nem mondott el, azt én elárulom. Valóban szerencsés embernek mondhatja magát, mert amit szeretett volna, azt már elérte. Sőt, Fortuna, a szerencse istennője is megajándékozta, mert a Coca-Cola kupakkal még egy autót is nyert! Gabikát ismerve tudom, van annyira céltudatos, hogy amit szeretne, el is fogja érni. Kívánok nekik sok szerencsét, a további életben sok sikert, és jó egészséget.

Puskás Mária

Frankfurt

is részt vettem. 2005-től mint asszisztens-menedzser dolgoztam egy nagy amerikai társaságnál, később egy segélyszolgálatnál alkalmaztak. Jelenleg két irodát vezetek egy magánvállalatnál mint

Helyreigazítás

Elnézést kérünk kedves olvasóinktól, de a Tardoskeddi Hírmondó decemberi kiadásban az „Utazni jó” című rovatban az egyik kép téves elírást kapott. A képen nem a kaszai Szent Erzsébet főszékesegyház van, hanem a bardejovi Szent Egyed bazilika.

A Taizé valójában egy szerzetesközösség, amelyet a svájci származású Roger testvér (teljes nevén Roger Schütz-Marsauche) 1952-ben alapított Franciaország egyik kis falujában, Taizében. Franciaország 1940 körül német megszállás alatt volt, s Roger testvér azzal a céllal jött ide, hogy részt vállaljon az emberek közötti kien-gesztelődés nemes harcában. Befogadta házába a nácik által üldözötteket, később árvák pártfogójává vált. Taizében és azon kívül is több ifjúsági találko-zót szervezett. A közösség-hez egyre több szerzetes csat-lakozott, s a résztvevők száma is egyre gyarapodott. Mára egy óriás keresztény mozgalommá nőtte ki magát.

Évente minden világrészen találkoznak a fiatal kereszté-nyek, ki-ki a saját találkozóján. Az európai találkozó, amely „**A bizalom zárandókútja a Földön**” név alatt vált ismertté, minden év végén kerül sorra Európa egy-egy városában, fiatalok tízezreinek részvételével. A mozgalom és maga a találko-zó ma is a felekezetek közötti békét és kiengesztelődést hirdeti. Az alapító Roger testvér 2005-ben hunyt el. Utódja a német származású Alois testvér (teljes nevén Alois Löser) lett, aki minden évben levelet intéz az európaiaknak valamely más világrész találkozójáról, amelyet mindenki angol nyelven és a sa-ját nyelvén olvashat el.

Poznań, Brüsszel, Genf, Zág-ráb, Milánó, Lisszabon, Ham-burg, Budapest, Párizs után a 33. Európai Ifjúsági Találkozóra Rotterdamban került sor 2010. december 28. és 2011. január 1. között a Holland Püspöki Kon-ferencia, a Holland Protestáns Egyház (PKN) tanácsának és Hollandia Egyházainak Taná-csa meghívására. Mintegy 30 ezer fiatal érkezett Rotterdamba 5 napra, hogy másokkal együtt imádkozzon és megossza ta-pasztalatait, élményeit. Falunk-ból kettőnknek (Lantos Borbély Katalin és jómagam) adatott meg a lehetőség, hogy az újeszten-dőt holland földön köszöntsük.

A részvételt több hónappal előt-te jelezni kell egy jelentkezési lap kitöltésével. Esetünkben a teljes szervezést Katalin száz-halombattai kapcsolatainak ré-vén Dudás Róbert vette át. Így mi, mint felvidéki magya-

be is számolt), számomra Poz-nan után ez volt a második ta-lálkozó.

Egy nap a Taizén

Az elszállásolás családoknál történik, akik nagy előszeretet-

TAIZÉ

A szív jósága és az egyszerűség mindennek a forrása

„Öltsd magadra az öröm ruháját! Hagyd el a szomorúságot!” E két szívhez szóló gondolattal kezdte chilei levelének írását Alois testvér, amely minden TAIZÉ résztvevőhöz eljutott. E levél részei lettek fő gondolatai a találkozónak. Mi is valójában a TAIZÉ? Mit foglal magába egy ilyen találkozó, mit jelent, illetve jelenthet a résztvevőnek a taizéi közösség? Az alábbiakban nem csak e kérdésekre találhatnak választ a kedves olvasók, hanem egyéb érdekességekről, élményekről is olvashatnak, amelyek akár lelki felüdülésnek is megfelelnek.

rok egy kis csapatot alkottunk a százhalombattaiakkal, s együtt intéződték ügyeink. Katica már több alkalommal vett részt a Taizén (ezekről a Tardoskeddi Hírmondó régebbi számaiban

tel várják vendégeiket. A napi program a családnál reggeli-vel kezdődik. Ezután mindenki a saját körzetében lévő plébá-niatemplomba gyakran a befo-gadó családtagok kíséretében

indul a reggeli dicséretre, imára. A reggeli imát egy kis program-füzet alapján egy helybéli koor-dinátor vezeti. Természetesen egy résztvevőkből álló énekkar, illetve zenekar is közreműködik, amely szebbé varázsolja a reg-geleket. Aki szeret és tud zenélni, énekelni, csatlakozhat hozzá. Mindennap egy több nyelven felolvasott Ige részt, könyörgé-seket hallgatunk meg, aszerint, milyen nemzetiségűek kerültek az adott plébániához. Esetünk-ben ez angol, olasz, magyar és német nyelven folyt. Az énekek szinte minden résztvevő nem-zet nyelvére le vannak fordítva. Így pár nap alatt több nyelven visszhangoznak az ember lel-kében a dallamok. Az éneket az egyik legszebb részének tartom a reggeli találkozásnak. Az ima további, nagyon fontos része a csend, amit zárásként szin-tén egy ima követ, amelyet ki-ki a saját nyelvén mond el.

Az ima után kisebb csopor-tokra osztódnak a jelenlévők, s beszélgetések folynak egy-egy témáról, Alois testvér levelének egy-egy részletéről (Levél Chi-léből 2011). E levél részei voltak a vezérgondolatai a kiscsopor-tos beszélgetéseknek. Szó volt az örömről, együttérzésről, meg-bocsátásról, kérdésekről, kinek mi jelent szomorúságot, vigaszt, lelki felüdülést vagy éppen bá-natot. Öröm volt meghallgatni egymást, más-más országból érkezőket és egy családias, bi-zalmas légkört varázsolni. Sza-vak, vélemények. Mindössze egyszerű szavakról volt csak szó, amelyeket elmondtunk egy-másnak, mégis e beszélgetést, e soha vissza nem térő alkalm-at várja mindenki a következő napokon. Itt bárhogy is fejezi ki magát az ember, sok megértő szív hallgatja, olykor megható-an, olykor jókat kacagva egy-más személyes történeteit.

Az ebédosztás egy közös nagycsarnokban folyik. Ide ér-kezik mindenki a „saját” templo-mából. Délutánonként érdekes, szabadon választott műhely-foglalkozások, előadások foly-nak. Van viszont lehetőség meg-nézni a várost, a nevezetessé-

Mintegy 30 ezer fiatal vett részt az Európai Ifjúsági Találkozón, Rotterdamban

geket, hiszen minden európai nagyváros valamiről híres. Gyakran a vendéglátók ajánlanak fel programot, mutatják be kultúrájuk, városuk, illetve országuk érdekességeit.

A vacsorák hangulata szintén nagyon egyedí. Nem mindennap eszik az ember több száz és ezer mosolygós arcú, éhes emberkével a földön, egymás hegyénhátán ülve. Pedig a vacsora nem éppen elsőosztályú, s a tea sem a cukoradagról híres. Mégis, bármerre néz az ember, egy dolgot lát: boldogságot. Boldogság, amely a megértő együttértésből és együttérzésből fakad. Az esti dicséret általában két vagy három csarnokban folyik, amelyen az összes résztvevő jelen van, s itt már több ezren énekelnek, imádkoznak. Szilveszter estéjén a legkülönlegesebb alkalom éppen az esti imán történik, amikor is elérkezik a csend, s több ezer kéz egy-egy gyertyát tart. Csak a gyertyák adnak fényt a teremben, s ekkor mindenki elmerenghet, elgondolkodhat, imádkozhat.

A fent kiemelt részei a találkozóknak csak töredékei mindannak a jónak, amiben az ember ilyen alkalom adtán részesül. Nem írtam még a vendéglátó családról, az újév köszöntéséről, a nemzetek bemutatkozásáról és még sorolhatnám. E mai örökké változó, ingó világban egy biztos. Mégpedig az, amiért több tízezer fiatal az idén Rotterdamban összejött. A szeretet, a békesség, az egyszerűség, amely Istennél van, és ami csodákra képes. Jó lenne, ha még többen lennének, akik ebben hiszünk, s egymás iránt is csak azzal az egyszerűséggel és szeretettel lennének, amiről Roger testvér is beszélt.

Végzőként egy újabb gondolat Alois testvér tollából: „Találd meg a belső békét, és körülötted ezrek találják meg az üdvösséget.”

Akit bővebben érdekel a taizéi közösség, találkozik, lehetőségek, kattintson a www.taize.fr/hu oldalra.

Fugli Csilla

VILLÁMINTERJÚ A SPORTKLUB ÚJ ELNÖKÉVEL

Kovács Tamás személyében februártól új elnöke van a Tardoskeddi Sportklubnak. Milyen tervekkel, elképzelésekkel vállaltad el ezt a tisztséget?

A sportklub fent említett februári évzáró taggyűlésén megválasztották az új vezetőséget, amely még ezen az összejövetelen megbízta személyemet az elnöki teendők elvégzésével. Elsődleges célunk, amelyet a vezetőséggel közösen tűztünk ki magunk elé, az eddig elért helyezések megtartása. Továbbá még nagyobb hangsúlyt szeretnénk fektetni az ifjúságra, hogy a későbbiekben minél több tardoskeddi alkossa az „A” csapatot.

Kik a vezetőségi tagok? Kik segítik majd a munkát?

A vezetőséget rajtam kívül két alelnök RNDr. Bara Mihály és Lipták Miroslav alkotják, ezenkívül Újhelyi Ferenc a titkár, Brat Gábor végzi az adminisztrációs munkákat, a pénztárosi posztot pedig Orsulík Éva tölti be.

Hány csapata van jelenleg a sportklubnak és kik edzik az egyes csapatokat?

Öt futballcsapat és két asztalitenisz csapat működik községünkben. A legfiatalabb gyerekekből álló felkészítő csapat edzője Újhelyi Ferenc, a fiatalabb és idősebb diákokkal Brat Gábor foglalkozik, az ifjúsági csapat Czapárik Tibor védőszárnyai alá tartozik, az „A” csapat irányítását pedig Ludas Roman

után Újhelyi Ferenc vette át. Az asztaliteniszezőknek Varga László és Lipták Miroslav a vezetője.

Hogyan zajlott a felkészülés a bajnokság tavaszi fordulójára?

A diákcsoportok több tornán is részt vettek, Vágssellyén, Szőgyénben és Perbetén képviselték a sportklubot. Az „A” csapat és az ifjúsági csapat magyarországi testvértelepülésünkön, Környén járt edzőtáborban.

Ezenkívül valamennyi csapat rendszeresen hetente tart edzéseket, és közvetlenül a tavaszi rajt előtt mind játszott barátságos mérkőzést hazai pályán. Jelenleg csapataink a bajnokság tavaszi idényének mérkőzéseit játszik, amely június 19-én ér véget. Reméljük, sikeres idényt zárnak.

Úgy legyen. Köszönöm a beszélgetést és sok sikert kívánok az új tisztségedhez.
Bračo Szilvia

Elsődleges célunk az eddig elért helyezések megtartása

Már évszázadokkal ezelőtt titkos vágya volt az emberiségnek, hogy repülni tudjon. Irigykedve nézte a madarakat, amelyek szárnyaik csattogtatásával a magasba emelkedtek. A repülésről

halála után találták meg. A szárazföldi járművek megállnak a tengerek és óceánok partján. A hajók is megtorpannak, ha eléri a kikötőt. Egyedül csak a repülőgép képes átrepülni a folyók,

hogy az ember meghódítsa az eget.

Ismerkedjünk meg a repülés úttörőivel!

szóló álmok szinte egyidősek az emberiséggel, s a repülés gondolata sokszor izgatta az emberek fantáziáját. Úgy képzeltek, hogy varázslók, sárkányok, szellemek, démonok, angyalok népesítik be az eget. A középkorban komolyan hittek a seprűnyélen repülő boszorkányok létezésében is. A repülés titokzatos, varázslatos dolognak számított. Akadtak olyan merész, bátor próbálkozók, akik saját készítésű szárnyakat erősítettek karukra és mellkasukra, s ezek mozgatásával akartak a levegőbe emelkedni, de a siker elmaradt.

Több tudós érdeklődése forgott ugyancsak a repülés körül. Az elsők között tudományos alapon már a 16. században Leonardo da Vinci (1492-1519) olasz festő, tudós, gondolkodó és feltaláló tanulmányozta a madarak repülését. Lerajzolta a MADÁR névre keresztelt első repülő szerkezetet. A repülés azonban csak álom maradt, mivel a tudós jegyzeteit csak

tengerek, óceánok, őserdők és hatalmas városok fölött. Manapság már nem megy ritkaságszámba, hogy a turisták távoli országokkal, földrészekkel ismerkednek meg. Céljukat repülővel érik el. Két-három órán belül eljutnak a tengerekhez, nyolc-tíz órás út után más világrészekre, Kínába, Ameriká-

Az első hőlégballon Párizsban 1783. szeptember 12-én emelkedett a magasba. Anyaga selyemballonból készült és meleg levegővel töltötték, ez a **Montgolfier-testvérek** nevéhez fűződik. Fedélzetén még nem emberek utaztak, hanem egy kakas, egy bárány és egy kacsza. A franciák óriási lelkesedéssel fogadták ezt a kísér-

Az érsekújvári reptéren

ba és olyan gyönyörűséges szigetekre, melyekről valaha csak a térképek nézegetésével vettek tudomást. A tudomány fejlődik, így az utazás és a repülés is. Hosszú időnek kellett eltelni,

letti repülést. Maga az uralkodó XVI. Lajos és Mária Antoinette királyné is megjelent a Marsmezőn, hogy tanúja legyen a történelmi pillanatnak. Később a léghajók már irányítha-

toak voltak. Ezeket hidrogénnel majd héliummal töltötték fel. A merev testű, könnyű alumínium vázat a német **Ferdinand Zeppelin** (1838-1917) szabadalmaztatta, ezért az ő nevét viselték. 1900-ban már utasszállító járművé vált Európa és Amerika között. A Zeppelin 1929-ben megkerülte a Földet és hosszú időn át nem akadt vetélytársa.

A századforduló (1900-as évek) elején több tudós, mérnök, feltaláló kísérletezett repülőgépek készítésével. Közülük az amerikai **Wright-testvérpár** ért el sikereket. Az első motoros repülőgép 1903. december 17-én emelkedett a levegőbe Észak Karolinában. Az igazinak nevezhető repülőgép **Louis Blériot** gépe lett, amely 1909-ben átrepült a La Manche csatorna fölött. A távolság 37 km volt, amit 36 perc alatt tett meg.

Magyarországon **Zsélyi (Koch) Aladár** mérnök tervezte az első eredményesen használható könnyű, 150 kg súlyú repülőgépet, amellyel 1910. május 26-án repült először. Magyar Ikaroszként emlegetik őt. Sajnos csak 31 évig élt, a repülés áldozata lett.

Az elmúlt száz évben a repülőgépgyártás hatalmas lépésekkel haladt előre. Nagy repülőtársaságok alakultak, melyek a világ minden részére indítottak járatokat. Napjainkban a legismertebb repülőgép típusok közé sorolhatjuk a **MIG, Jumbo, Boeing, Concorde, Airbus, TU 154** és más szuperszonikus gépeket.

Nagy élményt jelent mindenki számára, ha repülőgépen utazik. Amikor az égbolton felbúg a repülőgép hangja, szemünkkel keressük és követjük az útját. A pilóták különleges kiképzésben részesülnek, fontos a jó egészségi és pszichikai állapotuk. Pontosság és nagy felelősség hárul rájuk, amikor a gépet irányítva, a műszereket figyelve emelkednek a magasba. Sok gyermek vágyódik arra, hogy pilóta lehessen. Van, akiknek ez sikerült...

Kollár Antal pilótaigazolványa

Talán kevesen tudják, hogy Tardoskednek is voltak pilótái. Az 1950-es évek végén, az akkor 19 éves fiatalember – **Kollár Antal** is

lázógépek és motoros gépek is landoltak. Az elhatározását tett követte. A katonai parancsnok-

kezdte. A pilótavizsgát 1958. április 7-én tette le. A vizsga után Eperjesen (Prešov) képezték tovább JAK 11-es gépekre. A katonaság éveit 1958-1960-ig a tartalékos tiszti iskolában Prostějovban kezdte, majd Hradec Královében végezte, ahol MIG 15-ös vadászgé-

majd fiatalasszony koromban az akkori vőlegényem, később férjem, a fent említett Kollár Antal a nyitrai repülőtérrel Újvárbá repülve többször megjelent repülőgéppel az alvégi házunk fölött, ahol szárnyaival integetve körözött. Ilyenkor az egész

MiG-15 vadászgép

JAK-11 repülőgép

arról álmodozott, hogy egyszer repülni fog. Akkoriban a járási székhelyen, Érsekújvárott repülőtér működött, ahol vitor-

ság és a Svazarm segítségével, mint regrúta a prágai orvosi vizsga után az alapkiképzést tréner, C 105-ös típusú gépek-re az érsekújvári repülőtérén

peken repült. Összesen 625 startja volt.

A leszerelés után, 1961-ben sem lett hűtlen a repüléshez. Oktatói kiképzésen vett részt Chrudimban, és mint aktivista oktató tevékenykedett az Újvári Repülőklubban C 105-ös trénergépeken. Falunkból diákja volt az öccse, Károly, aki bátyjától illetve szintén elkötelezettje lett a repülésnek, továbbá Mészáros János is. Ők voltak Tardoskedd első pilótái. 1962-ben menyasszony,

utca ezt nézte. Nálunk a repülésre való emlékezés mindennapi téma. A Papa, mert ma már így nevezzük őt, még mindig sokat mesél unokáinak fiatalkori élményeiről. Már elmúlt 71 éves, de élete legnagyobb sikerének azt az időt tartja – hozzáteszem büszkén –, amikor repülhetett.

A repülés szépségét ma már mindenki megtapasztalhatja, ami felejthetetlen élményt nyújt. Aki meg akarja ismerni a csodát, amit a repülés nyújt, annak feltétlenül repülnie kell.

Kollár Mária

LAGZI, LAGZISOK, LAGZIABLAK...

A lagzi (lakodalom) Tardoskedden mindig jelentős esemény volt, nemcsak a menyasszony és vőlegény számára, de az egész családjuk, rokonságuk számára is. A fiatalok örömteli várakozásának idejét a szülők alapos felkészülése töltötte ki: lelkileg, fizikailag, anyagilag. A lagzi időpontját úgy tűzték ki, hogy az ne essen a nagy határi, vagy kerti munkák idejére, hiszen szükség volt a rokonság segítségére is.

is. A sátor felállítása, berendezése a férfiak dolga volt, kb. a lagzi előtt két héttel. Előbb simára törték a talajt, arra állították fel a hatalmas sátrat. Az asztalokat, padokat ún. falpapírral vonták be. A rokonság fiataljai színes krepp-papírból girlandokat hajtogattak, ezekkel díszítették a falakat és a sátor tetejét, ami tágas volt, sokan elfértek alatta. Nem volt ritka a 120-140 fős vendégsereg sem. Sőt, néha akár 200-an is voltak.

feljegyezte, hogy kitől mit, mennyit kapott és lelkiismeretesen vissza is vitte a rokonoknak, ismerősöknek, utcabelieknek, ha azok „tettek lagzit”. Az évek folyamán a segítségnek ez a formája annyiban változott, hogy a lagzis házhoz borítékban pénzt vittek a sütésbe, nem ételmezsereket.

A lagzihoz egy héttel előtte kezdtek sütni, négy napon keresztül. A süteményeket nagy, lapos papírdobozokba rakták és ezeket egy frissen kimeszelt, hűvös helyiségbe hordták. Ez a helyiség egy csodálatos „süteményszósz” volt. A fiatal, felszolgáló rokonasszonyok innen töltötték fel a süteményes tálat, tányérokat. Ezt is a felfogadott gazdasszony irányította. A lagzi előtti napon volt a disznóölés, amikor a lagzisok száma szerint egy vagy két disznót vágtak le. Ebből volt a hús és a húsféleségek a vendégséghez. A lagzi előestéjén a meghívott lagzisok 1-1 tyúkot és tortát vittek a lagzis házhoz, a keresztanyák két tyúkot és két tortát. Akkor vitték az ajándékokat is.

A vendégeket személyesen illett meghívni úgy, hogy a fiatal pár, illetve a szülők mentek el a rokonokhoz, bár nyomtatott meghívókat is szétküldtek a meghívandóknak. Az ismerősöknek és a távolabbi rokonoknak értesítőket küldtek.

Még régebben a „dorozsba” (vőfély) hívta meg a lagzisokat. A dorozsba egy talpraesett, jó kiállású, jól beszélő rokonférfiember volt, aki ünnepelőbe öltözve, bokrétaival a kalapja mellett, szalagos bottal a kezében járta végig a meghívandókat. A házba való belépése után megállt az ajtónál és elkezdte:

*„Dicsírjük a Jézust, ídes Megváltónkot,
hogy kűggyön e hajlíkba békét, nyugodalmat.*

*Engedelmet kirek aláztatossággal,
Hogy bé merjek lípnyi ily nagy bátorsággal.
Kírem, engedjenek egypár lábnak nyomát,
hogy itt elmondhassam a verses meghívást.*

*Hogy vőfélyj pálcámat a földnek vethessem,
bukritás kalapom arra függeszthessem.
Először is szólok a Atyaistenhő,
másodszorra szólok a Fiúistenhő,
harmadszorra szólok a Szentlélek Istenhő,
negyedszerre a háznak uráho és ílete párjáho,
mer' én kűdött vagyok..... udvarábú.
Noé egy galambot bocsájtott a Fődre,
Én is zód ággal gyűttem a maguk címire.
Ződ ágam virággal bimbózik,
vőlegényünk-menyasszonyunk ríszire köt-tetik.*

Ha a szíves kírísüköt meg nem vetnínék

Érkezés a templomba

A lagzik két helyen, a menyasszonyos és a vőlegényes háznál voltak, ahol 1-2 helyiségből kirakták a bútort, és asztalokat, padokat raktak be a vendégeknek. A sütés-főzés is otthon történt. A rokonasszonyok egy felfogadott gazdasszony irányításával készítették el és tálták fel a lagzis ételeket. A vendégek számát a hely határozta meg. Később, úgy kb. 50 éve már az udvaron, a sátor alatt volt a vendégség. Akkoriban a szövethozatból már lehetett kikölcsonőzni a sátorhoz való konstrukciót, ponyvákat, asztalokat, padokat, sőt, tányérokat és evőeszközöket

A lagzis sütés két hullámban történt. Két héttel a lagzi előtt volt az „elősütés”. Rengeteg különféle száraz és krémes süteményt sütöttek, és ezeket a háziasszony (örömanya) papírtálcás csomagokba rakta – kóstolónak – a sütésbe hozó rokonoknak, ismerősöknek. A sütésbe hozás Tardoskedden a régmúlt idők-ből megmaradt hagyomány volt: tojást, lisztet, cukrot, vaját, később kakaót, kókuszlisztet, mézet hordtak össze a lagzis házhoz, mintegy segítségül. Minthogy ez kölcsönös volt, így a sütésbe hozott dolgokat illett visszaadni. A háziasszony

A főszakácsnő a felszolgálókkal

Szombaton a Isten házába gyűnnének, Onnét visszatérvin, tisztességes házukná, tál leves, más ítel és némi bor elkötísire megjelennének."

Volt, amikor a dorozsba csak egy rövid, tréfás verset mondott:

*„Azé gyüttem lajbiba,
Gyűjjenek a lagziba!”*

Kislánykoromban láttam és hallottam is a dorozsbat.

A lagzi napján a lagzisok a lányos, vagy legényes háznál gyülekeztek, attól függően, hová voltak hivatalosak, tehát hogy a menyasszony, vagy a vőlegény rokonai voltak-e. A lagzis menet a vőlegényék házából indult el a menyasszonyért, gyalog. Odaérve a lányos házhoz, illendően köszöntek. Miután a lányos szülők tisztelettel beinvitálták őket, itallal, pogácsával, süteménnyel kínálták. A vőlegény násznagya ezután díszes beszéddel kérte ki a szüleitől a menyasszonyt, majd a vőlegény megköszönte a szülőknek, hogy felnevelték és neki adják a leányukat. A könnyekig elérzékenyült szülők megáldották a fiatal párt. A lagzisok ezután felsorakoztak és elindultak a templomba. A menet elején ment a vőlegény a koszorúslánnyal, utánuk a vőfély a menyasszonnyal. Őutánuk vonultak a fiatalok, majd a gyerekek és a házaspárok. A végén mentek a keresztszülők és az örömszülők. A menetet a cigánybanda zárta, akik egész úton muzsikáltak.

A templomban az oltárhoz már együtt lépett a vőlegény és a menyasszony. Megálltak egymás mellett, mögöttük álltak a násznagyok, vagyis a keresztapák. Az esküvői szertartás keretében a „koszorús asszony” (egy fiatal rokonasszony) a lefátyolozott menyasszonyt elvezette az oltár mögé, mintegy „felvilágosította”, majd égő gyertyával a kezében visszave-

zette a vőlegény mellé.

Az esküvő után a lagzisok a menyasszony házához mentek. A menet élén akkor már a fiatal pár haladt, mögöttük a vőfély és a koszorúslány. Amikor a bejárat

ajtóhoz értek, valamelyik gazdasszony földhöz vágott egy tányért, aminek a darabjait a menyasszonynak kellett gyorsan összesöpörni, tehát megmutatni, hogy milyen ügyes, házias. Azután bementek a házba, illetve később már a sátor alá, és a gazdasszonyok feltálták az uzsonnát, ami általában tejfeles csirkepaprikás volt kenyérrel vagy knédliivel, majd sült hurka, kolbász, fasírozott. Az italfelelős mindig egy megbízható fiatalabb rokonférfi volt, aki az italt felszolgáló férfiakat irányította, kiadta nekik az italt – pálinkát, bort, később már sört is. A gyerekek málnát kaptak.

Az uzsonna kezdetén a koszorúslány egy tálcán vagy tányéron bokrétákat vitt a násznagyoknak, amiért azok egy nagyobb értékű papírpénzt tettek a tálcára. Uzsonna után a lagzisok kimentek az udvarra táncolni. Oda akkorra a nyitott kapun át sok kíváncsiskodó gyűlt össze. Ők voltak a lagziablakosok. Álld o g á l t a k, nézték a lagzisokat, szemügyre vették a menyasszonyt, vőlegényt. A gazdasszonyok gyakran mentek ki hozzájuk, süteménnyel, itallal kínálták őket. A lagziablakon a legjobb az volt, hogy a lagzisok között táncolni is lehetett. A fiatalabbak bizony táncoltak is. A 12-13 éves kislányok mind ott tanultak meg táncolni. Mi is jártunk a barátnőimmel minden

szombaton lagziablakra. Az egyikből elmentünk a másikba, harmadikba, mert akkoriban még szombatonként több lagzi is volt. 15-16 évesen már fiúkkal táncoltunk. A lagziablak minden fiatal számára nagyon kedves esemény volt.

A menyasszonyos háznál úgy kb. este 8-ig mulattak a vendégek. Akkor a vőfély felkiáltott: „Visszük a

Mulatás és tánc a sátor alatt 1983-ban

menyasszonyt!” (Ekkor a zenészek a hangszerikkel átmentek a vőlegényes házhoz, hogy ott várhassák a lagzisokat.) A lagzisok felsorakoztak, de már nem kettesével, hanem négyesével, hatosával,

Szakácsnő a konyhában

elől a fiatal pár, és mentek a vőlegényes házhoz. Egész úton énekeltek:

„Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok...”

„Káposzta, káposzta, téli, nyári káposzta...”

„Lakodalom van a mi utcánkban...” stb.

Ezeztől a szép és ismert lagzis nótáktól zengett az esti utca. Messzire hallatszott az ének, és az emberek a falu-

Este 9 óra után tálalni kezdték a vacsorát: tyúklevest, főtt húst, töltelékét tormával, majd a sült húsokat krumplival, később rizzsel is. A lagzisok ettek-ittak. A vacsora végén hordták az asztalra a süteményeket és a gyönyö-

szonytánc után a vendégsereg tovább mulatott. Hajnal felé pedig feltálták a finom, húsos káposztát.

Annak idején élt még egy hagyomány: a tyúkverőzés. A reggel közeledtével a vőlegényes háztól elindult egy

zött tányérokat, poharakat, evőeszközöket. Ismét segített az egész rokonság.

A hetvenes években volt már olyan is, hogy a lagzi három napig tartott. Például, ha a vőlegény focista volt. Akkor szombaton a rokonok

lagziskodtak, vasárnap a focisták számára volt éjszakába nyúló vendégség, hétfőn pedig a munkatársakat hívták meg és zenésző mellett mulattak majdnem reggelig. A gazdaszszonyok a fő gazdaszszony irányításával készítették friss vacsorát.

A fő gazdaszszony fontos személyiség volt a lagziban az elősütéstől a lakodalom végéig. Okosan,

szakszerűen felügyelt mindenre. Gyakorlott, híres gazdaszszonyok voltak: Mrázik Ilonka, Piros Ili néni, Szikora Marinka néni, Brokes Zsuzsi, Gombik Juli néni. Sok-sok lagzit vezettek le sikeresen, a háziak és a vendégek legnagyobb megelégedésére. Más faluba, sőt még külföldre is megfogadták őket.

A 80-as években aztán már a vendéglős lagzik jöttek divatba. Ezek is nagyon jók voltak, annál is inkább, mert az ilyen lagziban mindenki vendég volt. Csakhogy a vendéglőben már nem volt lagziablak. Ez a kifejezés lassan teljesen eltűnik a köztudatból.

A mostani lakodalmakat már mindenki ismeri. Én a régi lagziktól írtam, hogy felidézem a múltat, mielőtt teljesen feledésbe merül.

Lagzismenet 1987-ben

ban mondogatták: no, viszik a menyasszonyt. Előfordult, hogy találkoztak más lagzissokkal. Ilyenkor a két menet pár percre megállt és nagy örömmel üdvözölték egymást. A menettel a lagziablakosok is mentek. Amikor odaértek a vőlegényes házhoz, beköszöntek:

„Meghoytuk a menyasszonyt!” A vőlegény szülei fogadták a menyasszonyt, a vendégeket bevezették, megkínálták. A menyasszony rokonai egy fél óra múlva visszasamentek a menyasszonyos házhoz. A fiatal pár és a lagzisok pedig folytatták a mulatást, táncot. Ezután már ott táncoltak a lagziablakosok is, hiszen már ott muzsikáltak. A menyasszonyos háznál már nem voltak zenészek. Az ottani lagzisok ettek-ittak, énekeltek. A fiatalok mindig elmentek a menyasszonnyal.

rű, díszes tortákat. Vacsora után ismét játszani kezdett a zenekar, táncolt, mulatott a lagzis sokadalom.

Éjfélkor a menyasszony átöltözött. Felvette a színes, általában piros menyecske ruhát. Piros kendővel bekötötték a fejét és az egyik gazdaszszony, vagy a keresztmama két összeborított tálalt vett a kezébe, amikbe előzőleg aprópénzt tett, hogy jó hangosan csörögjön. Rázni kezdte a tálaltat és kiabálni kezdett: „Eladó a menyasszony!” Következett a menyasszonytánc. Erre már megjöttek a menyasszony rokonai is. (A tánc után visszasamentek.) A menyasszonnyal minden lagzis táncolt, de előtte a tálba pénzt tett. A vőlegény utolsónak lépett a menyasszonyhoz, ő azonban az egész pénztárcáját tette a tálba. Mintegy megvette a menyasszonyt. A menyasz-

csoport a menyasszonyos házhoz. Minden férfi kezében egy üveg pálinka volt. Ha találkoztak valakivel, megkínálták. Egy hosszú rúd végére rákötözték egy tyúkot, úgy vitték felemelve és énekeltek. A rúdra kötött tyúk először kárált, verdesett, aztán már csak lógott. A tyúkverőzők a menyasszonyos háznál egyet ittak, egyet énekeltek és visszasamentek a vőlegényes házhoz. A tyúkot otthagyták. Ez volt a tyúkverőzés. Az eredetét, célját, értelmét nem sikerült megfeytenem, de volt.

Reggel aztán a lagzisok hazamentek. Néhány óras pihenés után, ebédre újra visszatértek a lagzis házhoz, ahol a gazdaszszonyok ebédet tálaltak fel. Így fogyott el a maradék.

És véget ért a lagzi.

Másnap szétszedték a sátrat, visszavitték a kikölcson-

IFJÚ HÁZASOK

2011

1. Tóth Martin és Sáros Renáta

2.4.

LEGKISEBB LAKOSAINK

2011

2011

1. Sárközi Norbert	12.4.	1. Brat Lukáš	1.2.
2. Sárközi Róbert	12.4.	2. Kollár Tadeáš	1.3.
3. Petrč Kevin	12.13.	3. Gyurács Marcel	1.11.
4. Benkő Filip Gábor	12.20.	4. Nagy Kiara Elisa	1.24.
5. Drgonová Paulína	12.26.	5. Šipoš Hana	3.6.
6. Révay Lukáš	12.31	6. Sipos Ádám	3.7.

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

2010

2011

1. Vincze András (1931)	7.23.	1. Zsilák János (1947)	1.2.
2. Juhász Klára (1962)	7.26.	2. Marsovszki József (1931)	1.12.
3. Záhradník Mária (1933)	7.26.	3. Borsányi András (1942)	1.13.
4. Csányi Mária (1944)	8.4.	4. Kis Bara József (1933)	1.24.
5. Buják Ilona (1940)	8.7.	5. Marinčič József (1952)	1.28.
6. Csicsó József (1930)	8.7.	6. Gajdó Gábor (1933)	1.29.
7. Mészáros Lajos (1939)	8.14.	7. Bihari Lajos (1962)	1.31.
8. Csábi Margit (1926)	8.22.	8. Czibulka József (1935)	2.2.
9. Major Anna (1921)	8.27.	9. Czibulka Mária (1942)	2.5.
10. Vida Júlia (1923)	8.31.	10. Bence Antal (1936)	2.17.
11. Kopasz Arnold (1987)	10.31.	11. Kopasz János (1925)	2.16.
12. Balog Antal (1962)	12.2.	12. Brokeš Mihály (1927)	2.19.
13. Varga Vince (1928)	12.10.	13. Buják Milan (1953)	2.21.
14. Újhelyi Marcella (1932)	12.16.	14. Pap Imre (1951)	3.9.
15. Ludas Margit (1928)	12.23.	15. Bednárová Karolína (1928)	3.11.
16. Balla István (1930)	12.27.	16. Vanya Ferenc (1935)	3.13.
17. Vávra Irén (1930)	12.27.	17. Pál Vince (1925)	3.19.
18. Balogh Vince (1927)	12.30.	18. Brat Margit (1926)	3.25.
		19. Mészáros Erzsébet (1955)	3.28.

JUBILÁNSOK

70

Január: Sztrecsko Károly, Morvai Anna, Ruzsiková Libuša
Február: Kollár Mária (Jesenskij u.), Szőgyényi Márta
Március: Bugyík Mária (Sládkovič u.), Raulič Nikola (Akác u.), Dózsa Valéria (Kollár u.), Vida Gyula (Felvég), Borbély János (Diófa u.)
Április: Bihari Veronika, Mellen Imre, Vanya Zsuzsanna (Štúr u.), Ruzsik Irén, Kuchar Vince, Vanya Vince (Kinizsi u.)

75

Január: Mészáros József (Felvég), Szőgyényi János, Baranovics Mária (Kollár u.)
Február: Varga Katalin (Cseresznyés u.), Vávra Rozália
Március: Bogdány Vince (Káposztás u.), Ladics Marcella, Zajček Ferenc
Április: Bencze Anna (Napkelet u.), Vanya Mária (Újfalu), Mészáros József (Gorkij u.), Mgr. Hegyi Olga, Szabó Lajos (Újvári út), Juhász Ilona (Gárdonyi u.)

80

Január: Buják József (Kertész u.), Bencze Magdolna (Újfalu), Czanik Marcella, Malina József
Február: Mojzes Ilona (Rákóczi u.)
Március: Rosko Zsuzsanna (Majakovszkij u.)
Április: Tóth Károly (Alvég), Vanya Mihály (Sládkovič u.)

85

Február: Csanda Emília, Zsilinszky Margit (Petőfi u.)
Március: Antalec Štefan

TARDOSKEDD LAKOSSÁGÁT ÉRINTŐ STATISZTIKA 2010

Lakosok száma: 5 294

Születések száma: 48

Elhalálozások száma: 80

Beköltözött lakosok száma: 99

Elköltözött lakosok száma: 55

